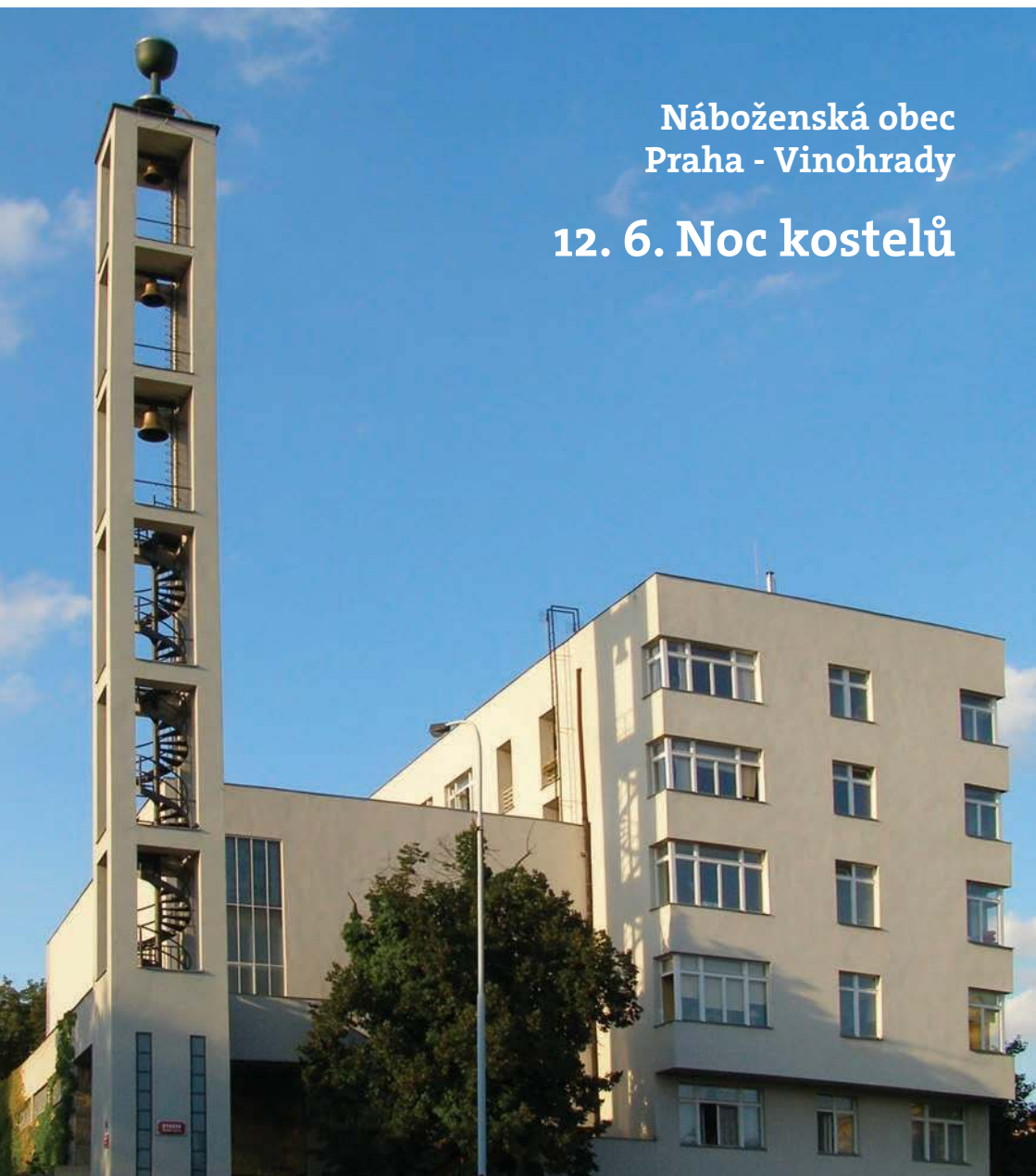

HUSITĀ

Časopis Pražské diecéze CČSH

číslo 3/2020 | ročník XVIII | červen 2020

Náboženská obec
Praha - Vinohrady

12. 6. Noc kostelů

Husita vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s., ISSN 1214-4630
Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zasílání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení, R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

prof. ThDr. M. Balabán, J. Boček, Mgr. P. Burda, PhDr. A. Flieglová, kpt. Mgr. Z. Havránek, RNDr. M. Hlasivcová, J. Hudcová, PhDr. B. Kobrle, DiS, PhDr. J. Kobrlová, Mgr. K. M. Lukasová, Ing. M. Matoušková, Mgr. E. Mikulecká, PhDr. O. Nytrová, Mgr. J. Pokorná, K. Salmonová, Ing. V. Strachota, E. Ševčíková, PhDr. J. Škoda, Mgr. H. Tonzarová, Th.D., Bc. A. Zavřelová, MUDr. B. Ždichynec

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová, tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje ses. Mgr. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058 mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií, Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4	Svatodušní bohoslužba v chrámu sv. Mikuláše	20–21	Konec 2. světové války v Evropě
5	Lipany 2020	22–24	Vzpomínky malostranské (11)
6	Pozvánka	25–27	Exhortace
7–8	Pokoj Vám, Služba Bohu a vlasti	27–28	Vlastní pokoj aneb Prostor pro duši
9	Výlet do ZOO s NPK Husita	29	Pout' do Škodějova
10	Jedna z husitských bitev	30	Pojistky pro život
11–14	Černá Hora	31	Pozvánka
15	Z pozůstalosti bratra patriarchy	32	Poezie, nové webové stránky
16–17	Jas poezie vstupuje do našich temnot	33–34	Doba roušková
18–19	Když deprese, tak přiměřeně	35	Dialog na cestě se stal virtuálním hostem Zory Šimůnkové
		36	Vzpomínková akce

Vážení a milí, čtenářky a čtenáři

tak vás všechny zdravím v lepších časech :-).

Původně jsem chtěla psát o soužení seniorů, kteří jsou zavřeni ve svých domovech, v nemocnicích a léčebnách, neviděli své blízké týdny a mnozí z nich chřadnou ne působením nepřítele s číslem 19, ale samotou a odloučením. Je to však téma natolik smutné a deprimující, že nechci přilévát oleje do ohně. Zvolila jsem proto raději téma návratu k normálu, což je téma přeci jenom radostnější a vizionářsky optimistické.

Tak tedy:

Návrat

„Domáci vězení“ konečně skončilo. Vrátili jsme se do kanceláří, škol, částečně do kin, divadel a koncertních sálů. Je to milé, nabýváme opět postupně životní stabilitu a jistotu, na které jsme byli zvyklí. Pravda – někteří opatrně, jiní s vervou a dychtivostí. A právě v tomto rozdilu je trochu problém. Tak nějak v těch nářezích plaveme. Nasadit roušku, sundat roušku, znovu nasadit. Někdy jsem z toho tak popletená, že mám co dělat, abych na ni myslela a vzala si ji s sebou, kdykoliv vycházím z domu. Pak následuje rozhlížení se na všechny strany jako při přecházení ulice, zda není nablízku někdo, kvůli komu bych roušku měla mít. V MHD se mi občas stane, že při vstupu do vagonu metra nebo autobusu si roušku sundám a na její nasazení mě upozorní až nevráživé pohledy spolucestujících (nutno uvést, že oprávněně). Nedávno jsem byla u zubaře. Odložená návštěva z března kvůli epidemii se protáhla, protože čtvrtletní skluz si vyžádal víc práce. S rouškou jsem se pohodlně usadila do křesla (od té doby, co mám nového zubaře, spím

před jeho návštěvou klidně a dokonce se těším, což dříve nepřicházelo do úvahy ani náhodou), otevřela pusku a čekala na ošetření. Jen mi bylo divné, proč se doktor nemá k práci a s nástroji v rukou na mě zvláště zírá. Nezbylo mu, než mě poté, co jsme na sebe hleděli pár minut, požádat, zdali bych byla tak laskavá a roušku odložila. Způsob ošetření s nasazenou rouškou prý ještě nikdo nevymyslel.

Pokud má někdo z vás podobnou zkušenost, nebojte, ono se to srovná, a už se těším na další uvolnění, a to povinnosti držet se od ostatních dva metry. Jsem totiž trochu stydlivá a ráda se vrátím ke svým čtyřem metrům :-).

Renata Velišková

Renata Velišková
pověřená
redaktorka

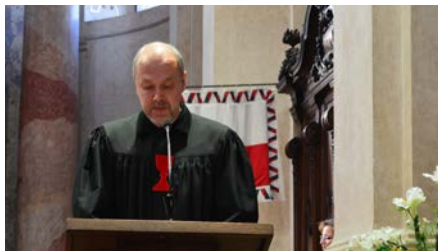

Upřímný přítel je ten, kdo tě napomene, kdo ti pravdu do očí řekne...

Přítele si udržíš jen upřímností a důvěrou,
ale hrdostí, nesnášenlivostí každého odstrčíš od sebe.

Svatodušní bohoslužba v chrámu sv. Mikuláše v pondělí 1. 6. 2020

LIPANY 2020

V neděli 17. května 2020 jsme v náboženské obci Církve československé husitské v Úvalech uctili památku 586. výročí BITVY U LIPAN. Tato bitva je jednou z nejznámějších vojenských střetnutí v naší historii. Dvě strany husitů, které měly doposud stejnou výzbroj i výcvik, se rozdělily a postavily proti sobě **30. května roku 1434** na bitevním poli u Lipan nedaleko Českého Brodu. Bojovníky tábořsko – sirotčí vedl kněz a vojevůdce Prokop Holý a alianci umírněných kališníků a panské jednoty polní hejtman Diviš Bořek z Miletínka. Bitva začala za vozovými hradbami, kde se pájilo z houfnic a jiných zbraní. Vznikl velký zmatek a následoval doslova masakr, při němž zahynulo podle historiků až 1 500 bojovníků včetně Prokopa Holého. O několik století později pak byla na památku roku 1881 vztyčena mohyla a v den výročí Bitvy u Lipan se u této mohyly každoročně konají průvody lidí na bitevní pole, kde probíhá rekonstrukce dávné bitvy. I naše církev zde koná vzpomínkové piety. Náboženská obec CČSH v Úvalech zde

každoročně uctívá památku společně se zástupci z NO Uhlířské Janovice.

Mgr. Jitka Pokorná, farářka

.....

Koalice umírněných husitů a českých katolíků, aby vrátila zemi klid, uzavřela mírové dohody s koncilem v Basileji (kompaktáta – kompromis mezi stanoviskem římskokatolické církve a husitským programem – čtyřmi artikuly pražskými) a s císařem Zikmundem Lucemburským. Ten byl českými stavy i městy přijat za českého krále (v Jihlavě v červenci 1436). Tak bylo českým kališníkům povoleno přijímání pod obojí.

Česká historická tradice i většina českých historiků se shoduje v názoru, že bitvy se (na straně vítězů) zúčastnil i čtrnáctiletý Jiří z Kunštátu a z Poděbrad (1420 – 1471), budoucí český král (1458 – 1471). Jiří proslul jako král míru, král budovatel, král obojího lidu (lidu pod obojí – utrakvistů, kališníků, i lidu pod jednou – katolíků). V těchto letech (2020 – 2021) si připomínáme jeho kula-té i polokulaté výročí. *(BK, jsk)*

Bohoslužba a setkání na Kozím Hrádku 6. 7. 2020 od 10h

Zveme vás k tradičnímu ekumenickému setkání na Kozím Hrádku, který mám v tomto výročním roce na starost – letos tedy s bohoslužbou a liturgií Dr. Karla Farského a Večeří Páně podobojí způsobou k 100. výročí ČČSH, připomínce 605 let mučednické smrti Mistra Jana a 600. výročí založení Hradiště na hoře Tábor.

10 – 11h open – air bohoslužba

11,30 – 12,30 koncerty Caine-Mi a Malé Zuby

13 – 14,30 snad divadlo Basilejský koncil našich studentů HTF a kolegů duchovních

– v průběhu akce agapální hostina z dobrot donesených účastníky, neda-
leky stánek také bude k dispozici

– vezměte si s sebou něco na sezení na zemi a deštník pro případ deště či slunce :-)

Těšíme se na viděnou!

*(za všechny připravující i účinkující –
Kamila Magdalena Lukasová,
NO ČČSH Tábor)*

P.S.: K článku z minulého čísla Husity – **1. ročník Festivalu pěveckých sborů v Táboře** k výše zmíněným výročím a pod záštitami pana starosty Tábora Štěpána Pavlíka a bratra patriarchy Tomáše Butty v našem sboru Božích bojovníků je ze známých důvodů virových přeložen z 30. 5. na **26. 9. od 10h** – ze srdce také zveme!!! a těšíme se na sledání + kml +

Podobenství o jednom roku přestupném

Od šumavských skleněnek putuji ke Granátové skále pod Kotnovem.

A za klokotskými ambity v lesích nad proudy řeky Lužnice potkávám zprvu vilenky okřehkové, bruslařky a vodomily, prachaře... Nad hlavou, když ležím v trávě mokřadů, mi poletuje lanýžovka s třpytivkou i poskočilkou. Při toulání okolím hladím zblochan a orobinec, vrblci, šišák vroubkovaný a chrastící.

Z kostřavy pletu kříž sv. Brighíd a ďáblík bahenní mi šeptá, že sny o husitském Jeruzalémě zase tak lehké nebudou.

Stavby a znovuoživení budov, kostelní vstupní dveře, nadutost farizejů, rozvrácená komunita farní, nadlidská misijní práce, zodpovědnost historii, která tudy prošla i všem těm, kteří spočívají v dolním kolumbáriu pod sborem Božích bojovníků, jsou těžká břemena na má už babičkovská ramena... A teď – velké světové strachování z virů s korunou, šířících se příliš rychle jako šlehnutí bolševníku velkolepého, pálicích v duši...

Nechť Hospodin milostivě shlédne na své věrné, co pomazali veřeje svých vchodů krví Beránkovou a nezapomněli dolévat olej do svých lamp.

Andělé radí: Riskuj nové životní zkušenosti. A mrtvý netopýr dnes ve zvonici, po týdenní revitalizaci další části kolumbária snad je znamením, že doba koronavirová je na ústupu...

Vždyť legenda praví – kdo tu v Táboře pil vodu ze studánky Eleonory tekoucí ze starých stříbrných štol, přežil období morů a cholery. Tak kéž restart našich duší a těl je k užítku Stvořiteli a Jeho Stvoření.

(den sobotní, 25. 4. 2020, kml)

*Mgr. Kamila Magdalena Lukasová
farářka NO ČČSH Tábor*

Pokoj Vám

...tak zazněl velikonoční pozdrav Pána Ježíše Krista, když vstoupil mezi apoštoly do uzavřené místnosti. Prožívám to jako asociaci, když sedím sama v uzavřeném pokojíku v čase karantény. Ano, je třeba, aby se nemoc nerozšířila po celém domově, ale přece jen člověk zesmutní – jsme přece lidé, rádi se shromažďujeme. I když ta samota v prvním čase byla vhodná k zamyšlení, modlitbám, zpytování sama sebe, dokonce posloužila srovnání restů všeho druhu. Ale pak nás to ticho začne unavovat. Našla jsem roušky pro všechny v domě, psala články – ale ta odloučenost!

A přitom jsme opomněli to nejdůležitější, jasné vědomí, že Ježíš je stále s námi, právě za námi vstoupil do naší samoty, aby nám popřál pokoj, ten vnitřní, hojivý pokoj, jistotu, že nás nikdy nenechá osamocené v naší duchovní nouzi. Mnozí to nevnímají, proč? Vždyť právě ve chvílích potřebných drží nad námi svou ruku, povzbuzuje nás, je oporou našeho života. I nyní tomu tak je. Domnívám se, že s tím souhlasí ti, kteří to cítí jako já. Velikonoce jsme prožili každý podle svých možností, ale o samotě. I to má své přednosti: klid a čas na prožívání celého tridua. Hodina

po hodině nás vedla historii posledních dnů Ježíše Krista. Jeho utrpení, ponížení, krutá bolest, to všechno nesl pro nás, stvoření Boží, aby nás vykoupil. To svědčí o jeho Božském původu, nevinný, čistý přišel na zem, aby to potupení přijal na svém těle, a to proto, aby NÁS VŠECHNY spasil. Snad nás to poznání přesahuje, kdo jiný by to pro nás podstoupil, než Syn Boží? To všechno mne provázelo po celý ten velikonoční čas, byl to čas poznání i poučení, Jsem za to vděčná. Dnešní čas stal se časem zkoušek víry i osobní proměny. To, co se děje, snad pochopíme, že je to i varování. Dnešní svět je příliš přízemní, sobecký, závislý na majetku. A přitom našim největším majetkem je naše víra, schopnost naplňovat zákony Boží, tak odlišné od světských. Je nám dána příležitost ponořit se do sebe a změnit to, co se nám nelíbí v našem životě. Dá to práci, ale je zde Někdo, kdo se k nám skloní a pomůže najít tu sílu. Vždyť právě proto vstoupil do našich srdcí se slovy pokoje. A to je ta jistota, kterou si v tomto zvláštní čas neseme ve svých životech. Tak proto přeji všem: „**Pokoj Vám**“...

Eva Ševčíková

Služba Bohu a vlasti

Vážené sestry a vážení bratři v Kristu.

Chtěl bych Vás povzbudit v těchto nelehkých časech jako duchovní ČČSH a zároveň požehnat náročnou službě vojáků AČR. Vojáci nejen, že nasazují životy v různých zahraničních misích, ale brání nás a pomáhají i doma v naší vlasti. V těchto dnech

naši vojáci posilují PČR při ochraně státní hranice České republiky, aby se bránilo šíření viru COVID-19, dále je po republice nasazeno několik mobilních odběrných míst, vojenští lékaři a zdravotníci jsou v neustálé pohotovosti. Jako kaplan 13. dělostřeleckého pluku v Jincích bych Vás rád informoval i o činnosti vojenských kaplanů.

Kaplaní jsou duchovní sloužící především Ježíši Kristu, slouží Bohu. V této své službě nastoupili do další služby, a to služby vlasti jako vojáci AČR. Tím pádem jsou lidskou a duchovní oporou vojáků, jejichž radosti a strasti jsou radostmi a strastmi vojenského kaplana. Kde jsou naši vojáci, tam jsou i vojenští kaplaní. Kaplaní jsou přítomni ve vojenských nemocnicích, ve vojenských útvech, na zahraničních misích a v tomto případě jezdí také podporovat vojáky střežící naše hranice.

13. dělostřeleckému pluku byl svěřen západní úsek hranic a nasazuje jeden mobilní odběrový tým, který operuje ve Středočeském kraji. Z vlastní zkušenosti mohou říci, že vojáci, kteří v koordinaci s PČR kontrolují hraniční přechody, si vedou statečně. Mají zdravé sebevědomí, i pokoru. Můžeme na ně být patřičně hrdí. Na některých frekventovaných přechodech kontrolují během dne desítky osob a musí striktně dodržovat přísná hygienická pravidla. Než jsou nasazeni na hranice, musejí projít několikadenní karanténou mimo domov, a potom jet rovnou do služby, která trvá více než týden. Po návratu, někteří z prevence, aby minimalizovali

případný přenos viru na příbuzné, jiní z povinnosti – nedej Bože, jdou do domácí karantény mimo styk s rodinou. Ti, kteří nemají malé děti, či nebydlí se staršími členy rodiny a nemají žádné příznaky nemoci, se vrací ze služby rovnou domů. A tak jsou vojáci na delší čas, může to být orientačně až měsíc, odloučeni od rodin. To je taková strast vojáka, že je často daleko a dlouho od domova, od rodiny. Sestry a bratři, modleme se za naše vojáky a jejich rodiny, ať jim slouží zdraví a ať v lásce vydrží kratší či delší čas osobního odloučení. Povzbuzuji Vás všechny biblickým veršem (Jeremjáš 8,4): „Což ti, kteří padli, už nemohou povstat? Kdo se odvrátil, nemůže se vrátit?“. Nechť Pán Bůh žehná Vaší službě. Amen.

*kpt. Mgr. Zdeněk Havránek
kaplan 13. dělostřeleckého pluku*

Výlet do ZOO s NPK Husita

Po nuceném omezení sociálních služeb z důvodu vládních opatření jsme se přesunuli hlavně do terénu a vzali mladé dívky do ZOO Praha. Výlet to byl parádní, bylo fajn si po delší době vyrazit ven a ukázat dětem a mladistvým, že jsme stále tady a postupně se přesouváme z online prostředí zpět na Žižkov a plánujeme výlety, akce a znovu otevíráme dveře nízkoprahového klubu Husita. Sice stále nebyly otevřeny pavilóny, ale i tak návštěva ZOO stála za to. Viděli jsme surikaty, žirafy, antilopy a mnoho dalších zvířat, jen to nové malé slůně se bohužel neukázalo. Tak snad příště!

*Bc. Anna Zavřelová
Sociální pracovnice
(NZDM Husita a OK Poradna)
PR Manager
Husitské centrum o.p.s.*

Jedna z husitských bitev

Studenti připravující se letos na maturitu měli snad nejdelsí svatý týden v historii československého školství. A tak nebylo divu, že jsme několik květnových večerů, věnovali památnému roku 1420. A začali jsme dnes už méně známou bitvou u Poříčí nad Sázavou. Ta se konala v noci z devatenáctého na dvacátého května před šesti sty lety poblíž dnešní obce Poříčí nad Sázavou. Podle uznávané Wikipedie husité, přemísťující se z Hradiště na hoře Tábor a směřující na pomoc ohrožené Praze, úspěšně prorazili obklíčení, do kterého je dostaly jednotky českých katolických pánů a oddíly křížáckého vojska krále Zikmunda Lucemburského.

Je to už šest set let, ale stále ještě jsou dohledatelné prameny, které přesvědčivě dokáží, že v první březnový den papež Martin Pátý ve Florencii souhlasil s křížovou výpravou proti viklefištům a husitům. 17. březen ve Vratislavi znamenal její start a spokojenost v Čechách hodně nepopulární šelmy ryšavé, římskoněmeckého a uherského krále Zikmunda Lucemburského. Koncem dubna žoldnéři překročili hranice Království Českého a třetí květnový den před nimi kapituloval Hradec Králové. Tím byla přes Kutnou Horu volná cesta na Prahu. Ale situace v metropoli byla politicky složitá. Před polovinou května dorazilo na obě pražské radnice na 364 listů, kterými čeští páni, rytíři a městské obce vyhlášovaly metropolitům nepřátelství. Na základě těchto skutečností vyslali Pražané do Kutné Hory poselstvo, které mělo s králem vést jednání o kompromisu, avšak jím vznesené podmínky urovnání situace byly nepřijatelné. Bylo tedy rozhodnuto požádat o pomoc husitské obce z celých Čech a bránit se křížákům se zbraní v ruce. Na památnou horu Tábor dorazila výzva sedmnáctého května a den po té vyrazil pomocný odřad pod velením Mikuláše z Husi na Prahu. Soudobí kronikáři zanechali dva velmi rozdílné údaje o jeho

početním stavu. Jeden pramen informuje o devíti tisících osobách včetně žen a dětí, naproti tomu druhý nabízí číslo mnohem nižší. Tři tisíce. Husité se ubírali cestou směrem k Benešovu, jenž byl poddaný pánům z Konopiště a ze Šternberka, kde se proti nim postavilo na čtyři sta jezdců doprovázených pěchotou pod velením dolnolužického Hanuše z Polenska. Husité vnikli mezi domy a zapálili místní kostel a faru. Jejich hlavním záměrem bylo dobýt klášter minoritů, nicméně oheň, který se mezi tím rozšířil po městě, jim v akci zabránil. Po odchodu z Benešova husité pokračovali ke vsi Poříčí, přebrodili Sázavu a utábořili se na jejím pravém břehu. Zanedlouho však zpozorovali, že proti nim táhne nepřítel. Rychle proto vyrazili na další pochod, aby našli vhodnější místo ke zformování vozové hradby, neboť krajina na pravém břehu Sázavy je značně rovinatá. Při postupu, který pravděpodobně směřoval k výšinám u Městečka a Nespek. Jenže se začali záhy ocitát v obklíčení, nepřítel proti nim postupoval od severu, západu a východu.

Ačkoli nelze usoudit na jakém místě se přesně srážka odehrála, je zřejmé, že husitům se na poslední chvíli podařilo vozy zformovat do hradby a účinně se bránit. Dva historické prameny, kterých jsme se úzkostlivě drželi se shodovaly v tom, že po vybojovaném vítězství táborité bez odpočinku vyrazili k Praze, kde je místní obyvatelé přivítali v odpoledních hodinách dvacátého května. Stoupenci krále Zikmunda se už k další akci neodhodlali. Podle Vavřince z Březové křížáci ztratili 20 mužů. Kronika starého kolegiáta uvádí zabitých padesát.

Už pro tyto, dnes méně pochopitelné, skutečnosti je zajímavé se k historii staré šest století, vracet.

Mgr. Petr Burda

Černá Hora

Černá Hora je malý stát na Balkáně, který má rozlohu 13 812 km², což je téměř rozloha středních Čech, a pouze 660 tisíc obyvatel. Přesto má bohatou a velmi zajímavou historii, která byla a je od samého počátku spojena se Srbskem a s pravoslavím.

Území Černé Hory kdysi bývala římská kolonie Ilyria, kterou od 3. století před n. l. obývali Ilyrové. Později nadvládu nad tímto územím získala Byzantská říše a od 6. století se sem začali stěhovat první Slované z oblastí východně od Karpat. Již od 7. století toto území ovládali Slované a Avaři. Po příchodu Srbských kmenů v 8. a 9. století Srbové obsadili rozsáhlé území, které se nacházelo přibližně na území Srbska, Černé Hory a Bosny. Tak byl vytvořen nejstarší srbský státní útvar Raška. Toto období dodnes připomíná srbské město Raška (7 tisíc obyvatel), které leží nedaleko hranic s Černou Horou. Prvním známým vladařem Rašky byl (přibližně v letech 839 – 842) Vlastimír, který

svedl vítěznou bitvu s Bulhary. Vpády Bulharů a snahy podmanit si Srby se často opakovaly. Stabilitu státu zajistil až v 10. století kníže Časlava Klonimirovič s podporou Byzantské říše. Počátkem 11. století na území Černé Hory vzniklo knížectví Duklja, známé spíše pod názvem Zeta. Administrativní centrum knížectví bylo v původní staré římské osadě Duklja, která se nacházela na soutoku řek Zety a Morači v blízkosti města Podgorica. V roce 1054 nastal rozkol v prvotní křesťanské církvi, která se rozdělila na Západní (katolickou) a Východní (pravoslavnou). Důvodem byly rozpory v církvi, které vyvrcholily tím, že francouzský kardinál Humbert de Silva Candia (1010? – 1061) exkomunikoval konstantinopolského patriarchu Michaela Kelurllaria (1015 – 1061) a celou Východní církev. Ten v reakci na to exkomunikoval původce klatby i papežské legáty, kteří přicestovali do Konstantinopole. Rozkol církve se v 11. a 12. století projevoval mocenským bojem i na území dnešní Černé Hory

a Srbska, mezi Byzantskou říší a katolickým arcibiskupstvím v Dubrovníku a Baru. Mocenské ambice, jak politické, tak i církevní, na ovládnutí celého Balkánu bohužel přetrvávají do dnešní doby.

Vznik Srbského království

V roce 1204 křižáci dobyli a vyplenili Konstantinopol, Byzantská říše se rozpadla a Řím se zbavil mocného křesťanského konkurenta. Katolická církev využila situace a snažila se prosadit své zájmy na Balkáně. Za tímto účelem papež Honorius II. pověřil svého legáta, aby v roce 1217 korunoval Štěpána I. srbským králem. S posílením vlivu katolické církve v Srbsku však neshodli ani pravoslavní kněží, ani šlechta. Král byl proto donucen se obrátit o pomoc na Nikájské císařství, kde po pádu Byzantské říše sídlil nejen císař, ale i konstantinopolský patriarcha. Štěpán vyslal do hlavního města císařství Nikaje (město v Anatolii v Turecku) poselstvo v čele s pravoslavným mnichem a diplomatem Sávou (byl to bratr Štěpána). Jeho úkolem bylo požádat o uznání samostatnosti pravoslavné církve v Srbsku. Mise byla úspěšná, a tak v roce 1219 bylo dosaženo nejen samostatnosti (autokefalnosti) srbské církve, ale došlo i k vysvěcení Sávy prvním arcibiskupem. Sídlem arcibiskupství se nejprve stal klášter s kostelem sv. Spásky v Žiči a později bylo jeho sídlo přestěhováno do kláštera Peč, který je dnes v Kosovu (nedaleko od hranic s Černou Horou). Sáva po návratu do Srbska rozdělil zemi na 7 biskupství a jmenoval a vysvětil nové biskupy. Římské katolictví v zemi novým uspořádáním srbské pravoslavné církve zaniklo a udrželo se pouze mezi románským a albánským obyvatelstvem. Je zajímavé, že Srbská pravoslavná církev od počátku udržovala dobré vztahy se státem i se srbským obyvatelstvem.

Boje s Turky

Srbské království se ve 13. a 14. století úspěšně rozvíjelo, ale přitom stále muselo bojovat s Bulharskem, Byzancí a Albánií. V letech (1276–1309), za vlády kněžny Heleny, bylo v knížectví Zeta, které bylo součástí Srbska, obnoveno, nebo postaveno 50 klášterů. V té době se poprvé objevilo jméno Černá Hora v zakládající listině kláštera sv. Nikoly v pohoří Lovčen. Toto pohoří se nachází nad městem Kotor a táhne se od Risanského zálivu až k Budvě. Jeho nejvyšší hora (1749 m) je pokrytá lesem z černých borovic, proto se jí říkalo Černá Hora.

Srbsko se postupně stalo nejmocnějším státem na Balkáně a bylo Turkům velkou překážkou jejich expanze do střední Evropy. To byly důvody velkého vojenského střetnutí mezi Srbskem a Tureckem. K bitvě došlo na Kosovské poli v úterý 28. června 1389 na den sv. Víta. Na straně Srbů bojovali vojáci několika národností, mezi kterými nechyběli ani Češi. Tato bitva patřila k největším ve středověkých dějinách na Balkáně a skončila nerozhodně. Tragické ale bylo, že na Kosovské poli padl výkvět srbské šlechty, což oslabilo jeho vojenskou moc. Srbové pokládají tuto bitvu za národní tragédii. (Zajímavostí je, že ve výroční den bitvy 28. června 1914 po 525 letech byl spáchán atentát na Ferdinanda D'Este, což byl důvod k vyhlášení I. světové války.) Oslabený a vnitřně nejednotný Balkán se přesto snažil vzdorovat velké přesile Turků. Srbsko a později i Uhry byly v boji s Turky osamoceni a bez pomoci dalších evropských zemí. Válka na Balkáně byla i neblaze ovlivněna politikou papežské kurie a Francie. Konstantinopol padl v roce 1453 a Turci začali postupně dobývat jednotlivé části Srbska. V roce 1463 padla Bosna, 1482 Hercegovina a v roce 1499 Zeta. Turci pustošili srbská města i vesnice

a obyvatelstvo odváděli do otroctví. V roce 1521 padl Bělehrad, a to i přes hrdinný odpor jak Srbů, tak i Uhrů. Pak následovala bitva v roce 1526 u Moháče a cesta na Vídeň byla volná.

Knížectví Černá Hora

Prvním knížetem Černé Hory se stal Ivan Crnojevič, který měl sídlo ve Skadaru a uznával nadvládu srbského panovníka. V roce 1479 sultán Mehmed II. dobyl Skadar a Žabjak a kníže Ivan přesunul své sídlo ze Skadaru (dnes město v Albánii) do Cetinje, které leží pod pohořím Lovčen. Tady v roce 1482 nechal postavit knížecí palác a o dva roky později i klášter zasvěcený Panně Marii a Cetinje se stala hlavním městem. Díky nepřístupným horám se Černá Hora dlouho ubránila Turkům, ale v roce 1499 musela kapitulovat. Některá města na pobřeží dnešní Černé Hory, jako jsou Kotor, Budva, Bar a Ulcinj zůstala pod nadvládou Benátské republiky. Ta ale musela na základě mírové smlouvy odvádět vysoké daně Turkům.

K úplnému podrobení Černé Hory nikdy nedošlo. V knížectví prakticky neexistovala žádná města, ani silnice, ale jen pouze horské stezky a pěšiny, po kterých se velmi těžko mohlo vojsko pohybovat. Pro Turky byla většina Černé Hory ekonomicky nezajímavá, protože se obyvatelé živili především chovem dobytka a pastevectvím.

Obnovení Srbské pravoslavné církve

Po dobytí poslední srbské pevnosti Smerederevo a po smrti patriarchy Arsenije II. v roce 1463, došlo k zániku srbské pravoslavné církve. Dobytá srbská území byla církevně podřízená ekumenickému patriarchátu v Cařihradě. Pod patriarchovou jurisdikcí se nacházeli všichni sultánovi podda-

ni, a to jak pravoslavní, tak Arméni, katolíci i Židé. K obnovení srbského patriarchátu v Peči došlo v roce 1557, a to díky úsilí osmanského vezíra srbského původu, Mehmeda paši Sokoloviče. Prvním patriarchou obnovené Srbské církve se stal Makarij I. Sokolovič, bratr osmanského vezíra. Nově vytvořené hranice patriarchátu zahrnovala území od dalmatského pobřeží až po Sofii na východě, od Budína na severu až po Štip a Radoviště na jihu. V rámci patriarchátu vznikla i nová biskupství a 40 diecézí. Jedno z biskupství bylo i v Cetinji, kde měl biskup sídlo v klášteře Panny Marie.

Autonomie Černé Hory

Díky obnovení srbské církvi bylo v Černé Hoře zachováno křesťanství a islám se u obyvatelstva nerozšířil. Biskupové – knížata (vladykové) v Cetinji byli vybíráni z rodu Crnojevičů. Vladyka byl neformální vůdce Černé Hory, který rozhodoval spolu se sněmem (byl tvořen stařešiny všech rodů) o všech důležitých otázkách. Po celé tři století pak vladykové prosazovali právo a zájmy Černohorců u Turků. V roce 1603 z důvodu vysokých daní propuklo povstání Černohorců, a to donutilo sultána potvrdit zvláštní postavení Černé Hory v rámci tureckého impéria. Po smrti vladyky Savy I. Kaluděroviče, byl zvolen vladyka Danilo I. z dynastie Petrovič – Njegoš. Danilo byl velmi schopný vojevůdce a organizátor, který usiloval o sjednocení rodu a vyhnání „poturčenců“ ze země, tedy těch, kteří se nedali pokřtít. Ti, co přesto v zemi zůstali, byli pozabíjeni na Štědrý den roku 1709. Tato událost je známá jako Černoorské nešpory. Za vlády vladyky Danila byly navázány diplomatické styky s pravoslavným Ruskem, které usilovalo o posílení svého vlivu na Balkáně. Rusové proto Černohorcům doávali pravidelnou materiální pomoc a zbraně, které využívali v boji s Turky.

Danilo I. se zasloužil o ustanovení celozemského soudu a zakázal vykonávat krevní mstu. Vydal také nařízení, kdy vladykové měli tuto funkci dědičnou, která se dědila ze strýce na synovce. Toto opatření bylo proto, že vladykové, kteří byli zároveň i biskupové, museli žít v celibátu.

Vznik Černoohorského království

Po smrti vladyky Petra III. se stal jeho nástupcem Danilo II., který byl prvním panovníkem (knížetem), jenž nebyl představitelem pravoslavné církve. Za jeho vlády došlo k reformě státní správy a Turci v Istanbulu v roce 1860 oficiálně uznali hranice a politikou nezávislost Černé Hory. Ještě ten samý rok byl kníže Danilo II. v Kotoru zavražděn a jeho nástupcem se stal jeho synovec Nikola I. (česky Mikuláš) Petrovič-Njegoš (1841 – 1921). V roce 1875 vypuklo v Bosně proti Turkům povstání, které se rychle rozšířilo do Hercegoviny, Srbska a Černé Hory. Po třech letech na to byla na Berlínském kongresu uznána nezávislost Černé Hory, která získala nejen přístup k moři, ale i města Nikšič, Bar a Ulcinj. V té době mělo knížectví celkem 200 tisíc obyvatel, a to včetně asi 15 tisíc muslimských Albánců na jihu země.

Pro mezinárodní prestiž se kníže Nikola I. v roce 1910 nechal korunovat

králem Černé Hory. Za hlavní město království si vybral tehdy malou vesnici Cetinji, kterou v zahraničí nikdo neznal. Černá Hora byla pod silným vlivem Ruska a Srbska. Nikola byl nejen král, ale také i básník, spisovatel a schopný diplomat, známý svojí sňatkovou politikou. „*Pověst praví, že si přál syna jako nástupce, ale když se mu narodily první čtyři dcery, vypravil se za čarodějnici, kterou žádal o radu. Ta mu poradila, aby vystavěl nový královský palác. Když tak učinil, konečně se mu narodil syn.*“ Král měl celkem 12 dětí (9 dcer a 3 syny) a z toho 5 dcer se vdalo za knížete nebo krále, a tak měl příbuzenstvo skoro po celé Evropě. Nikola zavedl v zemi řadu reforem, zavedl nový zákoník, sněm a reformoval armádu, kdy se od roku 1910 nosily vojenské uniformy místo dosavadních národních krojů. V zemi zakládal školy a povolil kromě pravoslavi ještě katolickou církev a islám. Král vykonal několik zahraničních cest po Evropě. V roce 1883 navštívil Prahu, kde ho uvítala česká královna a rakouská císařovna – vdova Marie Anna. Nikola měl k Čechům vřelý vztah, a možná právě proto si za svého dvorního malíře vybral realistického a romantického malíře Jaroslava Čermáka (1831–1878).

Pokračování v příštím čísle

Zpracoval: J. Boček

Z pozůstalosti bratra patriarchy

Josef Špak (1929 – 2016), šestý patriarcha ČČSH (1994–2001), pořídil kolekci textů o významných osobnostech doby husitské. Přetiskujeme s laskavým svolením autora PhDr. Jana Škody.

Kněz Jakub Vlk

O původu kněze Jakuba Vlka nevíme vůbec nic. Setkáváme se s ním až v tragickém závěru života Jana Želivského. Sice nelze souhlasit s názorem historika F. M. Bartoše, že by Vlk byl oním Janovým průvodcem na jeho poslední cestě na Staroměstskou radnici, který nám zanechal autentickou zprávu o jeho konci, neboť v oné zprávě je jmenován ve třetí osobě. (Ovšem tímto záhadným svědkem nemohl být – jak se domníval již František Palacký – ani druhý Želivského spolupracovník kněz Vilém, neboť ten byl soustavně podezírán z pikartství, tudíž by stěží vyváznul se zdravou kůží. Navíc se ona zpráva o staroměstských konšelech vyjadřuje jako o moudrých, zbožných a ušlechtilých, zdá se proto, že všechny stoupence popraveného můžeme vyloučit.) Vlk však měl (spolu s dalšími knězi) při Želivského pohřbu řeč, v níž jej přirovnával k prvomučedníku Štěpánovi, mávaje přitom z kazatelny jeho hlavou.

Netušíme, jakým řízením se stal Janovým nástupcem na faře u P. Marie Sněžné i v čele Nového Města Pražského, jisto však je, že postrádal nejen jeho charisma, nýbrž i politické ambice. Pražská města již sjednotit nedokázal, navíc se Nové Město, kdysi kolébka husitské revoluce, pod jeho vedením dostalo do naprosté závislosti na královéhradeckém sirotčím svazu, s jehož vůdcem knězem Ambrožem byl v důvěrném přátelství. Dokonce i sirotky předčil v horlivosti, když se v roce 1432 mělo v Chebu začít jednat o podmínkách příměří a účasti na basilejském koncilu, vystupoval z kazatelny tak ostře proti, že ho málem

musel vojensky zpacifikovat sirotčí hejtman Velek Koudelník z Březnice a jen přátelská domluva Jíry z Řečice a Jana Královce z Kralovic zabránila krveprolití. S husitskou účastí na koncilu se však nikdy nesmířil a horlil proti ní i v roce následujícím (doloženo kázání 13. 6. 1433).

Pak ale přijde konec – na svátek Nanebevstoupení Páně (6. května) roku 1434 vtrhne hotovost Starého Města Pražského spolu s pány Menhartem z Hradce, Alšem Holickým ze Šternberka, Hyncem Ptáčkem z Pirkštejna, Alšem Vřešťovským z Rýzmburka, Divišem Bořkem z Miletinka a mnoha dalšími na Nové Město a po prudkém boji (v němž však údajně padlo pouze nanejvýš dvacet mužů a vyhořel jediný dům) je dobyt kostel P. Marie Sněžné a stržena jeho vysoká věž, z níž předtím Novoměstští občas Staré Město postřelovali. Jakub Vlk ale na poslední chvíli uprchl za Ambrožem do Hradce Králové, kde oba přečkali i bitvu u Lipan. Hradec Králové padne až 4. 3. 1437, Jakub se spolu s Ambrožem pokusil prchnout, oba však jsou zajati (Ambrož si navíc při seskoku z hradeb zlomil ruku i nohu), avšak již 21. 3. po narovnání se Zikmundem propuštěni. Poté se uchýlili pod ochranu někdejšího hejtmana Bedřicha ze Strážnice do města Kolína. Jakub tam umírá za velké morové epidemie 25. 7. 1439, přítel Ambrož ho přežil jen o tři měsíce, zemřel 16. 10. 1439. Téměř určitě se žádný z nich předtím neúčastnil (jak se nám kdysi snažil vsugerovat náš první barevný velkofilm Jan Roháč z Dubé) obrany hradu Sionu.

*PhDr. Jan Škoda,
Archiv hl. m. Prahy*

Jas poezie vstupuje do našich temnot

Poezie má původ magický (zařikávání a uřknutí) a liturgický (opakování slov a vět při bohoslužbách a slavnostech). Neopouští zcela půdorys racionálního, ale nese se tam, kde ratio už nestačí. Přítomné je tu něco, co bych nazval praintuicí a praprosbou.

Každá lidská bytost hledá útočiště, jež nenalézá v ničem, co se zdá být v tomto světě „po ruce“. Boží tvor, jímž je v nejbohatší míře člověk (homo dei), „prapůvodně“ ví, že věrojatná pomoc nemá charakter především technický, nápravný, ordinační a léčebný. Právědění se orientuje na **milost a milosrdenství**, na konkrétní dotek toho, co nazýváme sběrným slovem „**Bůh**“: tajemství, záchrana těla i duše, vědomí i podvědomí, hlubina bezpečnosti v každodenně nebezpečném světě. Nejen od Martina Heideggera víme, že opakem poezie není próza; i próza může být plnomléčně poetická. Rozdíl je snad jen ve formě – ve smyslu formování, docelování, scelování, ucelování. Heidegger vycházející z Hölderlina nám napoví: **básnický bydlí člověk**. Chci-li být, žít, mít, tvořit, musím svému duchu dovolit, aby se nechal našet proudem životodárné poezie.

Základním východištěm je pro nás židy, křesťany a ryzí humanisty hebrejská a řecká Bible – jsme Evropané. Teprve v druhé řadě jsme uhranování velikým dílem Homérovým. S biblickou poezií konfrontujeme moderní poezii evropskou, konkrétně českou. Naše kniha je vlastně pokračováním spisu *Ohlasy Starého zákona v české literatuře 19. a 20. století* (Oikúmené 1997). Nyní jde o hlasy (spíše než mlhavé ohlasy) Nového zákona v české poezii 20. století. Roztřídění na lesk, třpyt a jas je čistě pomocné: snaží se ukázat, že čeští básníci se biblické (novozákonní) zvěsti třeba jen dotkli, možná podvědomě, jindy však navázali na novozákonní kérygma vědomě

a s interpretujícím (hermeneutickým) záměrem. Výběr českých autorů není v běžném (kvantitativním) smyslu objektivní. Na možnou kritiku „měli by tam být také ti a ti“ odpovídáme: ale ano, mohli by tam být, ale toto je náš výběr; uvedení poetů zastupují (pars pro toto) i jiné, neuvedené a možná i pro nás neznámé, autory.

Patrně v menšině jsou mistři, kteří prezentují přímé navázání i aktualizací interpretaci. Příkladem bych uvedl Bohuslava Reynka a Karla Kryla. Krylovi jsme se dostatečně nevěnovali, ale splatíme tento dluh tomuto modernímu prorokovi samostatnou knížkou (*Moderní prorok Karel Kryl*).

U Reynka vycházím z publikace Bohuslav Reynek: *Básnické dílo 2, Rozmluvy*, Praha, 1986.

Z básně Holubi: *Vzlétli k slunci holubi, / teskní v letu dokola: / zda již z mraků paluby / nový Noé zavolá?*

Reynek sugestivně kreslí (nebo spíš maluje) propastnou krizi společnosti, v níž je mu žít. Noé je postava mýticko-biblická povoláná Hospodínem (samou živou Pravdou), aby přispěla k záchraně lidstva. Což od elit různých dob nelze čekat.

Z básně Sychravé ráno: *Kohoutek Petrův zakokrhal k ránu, / ustydl popel, Petr procitá, / spí velebně, políček dali Pánu, / a naplivali se naň dosyta.*

To je Reynkovo zesoučasnění pašijových událostí: I dnes Pán trpí, i dnes Petr (a s ním všichni klerikální před-

stavitelé a davy běžných matrikových i nematrikových křesťanů) zapírá. Pašijové události tvoří v interpretačním, racionálně intuitivním jeden souvislý děj.

V kauze Kryl vycházíme z publikace: *Krylogie; Půlkací / Karel KRYL, Torst, Praha, 2000.*

Z básně Pitomý chanson: *Nakrájeli Mesiáše / na kostičky do guláše. Vsadili se že ho vyloví / sundali si epolety / K tanci hrály flašiny / písničky / pro hlavy / sádrový.*

Básník demaskuje židovskou i křesťanskou víru v Mesiáše. Z tragického utrpení (mučivostí člověka, ba i samotného Boha) vaří církve i necírkev, ano i celá (včetně posametové) společnost jakési žrádlo, chutný prý náboženský i politický guláš ošklivého, ryčného, kýčovitého paduchovního pokrmu.

Z básně KAIN IX.: *Jsem pán a císař Kain Devátý / a tyran z boží vůle / A ne-li z vůle boží / tedy pak tomu chtěl Dábel / Jsem pán a císař Kain Devátý / a k tomu – ke vši smůle – / i vrah To kvůli noži / který odnesl si Abel / bratr můj.*

Násilí, zvůle, metafyzické, náboženské a ideologické – to jsou nástroje drtivého tlaku a nátlaku Kainů všech dob, i té moderní. Pod noži mocných zmírají, nelítostně zabiti, ti spravedliví mezi námi. Starobylý příběh demaskuje a destruuje naši skutečnost.

Nakonec přináším lahůdku. Jaroslav Kolman Cassius (*Prsten, Fr. Borový 1941*) je asi všechno jiné než křesťan. Přesto jsem objevil v jeho básnické sbírce (přinejmenším) jednu velmi hlubokou noetickou a sociálně náboženskou sondu.

Z básně číslo X: *Domove, v tobě všechno hojí, / hojivý balzám je tvá štáva. / Tvůj lék, ten nikdy neselhává, / Betléme, lék je i v tvém hnoji.*

J. Kolman Cassius se vroucně vrací k domovu ve „vosím hnízdu“ známých i neznámých nebezpečností. Domov hojí. A tento domov nazve básník Betlémem. Betlém je Příbytek chleba. Vzpomínka na biblický (starozákonní i novozákonní) Betlém je neodbytná. Tady se najíš, tady se zhojíš. Zde je všechno léčivé – i hnůž. I z odpadkové „betlémské“ kultury se ještě dá žít. Ale mimo tento náš vlastní domov?

Závěrem se znovu obracím ke zmíněné sbírce *Prsten*. Co je to vlastně poezie, ptáme se:

Na křídlech Písně rým je pelem, / jen Rým tvůj smysl, Slovo, zjasní, / které jsi učiněno tělem, / všechno jen básní, rýmem zkrásní.

A spíše teologicky než myticky zní následující půlsloka: *Tvář ovčí Beránčí se stane, / pastýře hůl znamením spásy, / ať tmí se nebo stkví tvář krásy, / milence přived' milované.*

Nuže očekávaný, a možná i dychtivý, čtenáři vstup do naší obrazárny slov, do laguny biblické i české, pij radostně z té studny dávných i současných básníků.

Jejich lesk, třpyt i jas tě veď – až do Betléma, domova dobrého a spásně výživného chleba.

prof. ThDr. Milan Balabán

(ukázka z knihy Biblický třpyt v české poezii XX. století: Ohlasy Nového zákona v české poezii 20. Století, prof. ThDr. Milan Balabán, PhDr. Olga Nytrková, Beta Books, Praha, 2007, ISBN 978-80-87168-02-8)

Když deprese, tak přiměřené

Víte, co jsou Přiměřené deprese? Někdo by řekl duševní stav, jiný jméno nějaké kavárny či rockové skupiny nebo románu, když je tam to velké P. Ale ani jeden by neměl pravdu. Jedná se o zkrácený název literárního pořadu Večer přiměřených depresí, který už přes osmnáct let pořádá básnířka, prozaička a členka Obce spisovatelů paní Zora Šimůnková.

Ta byla i hostem zatím posledního setkání Pražského klubu spisovatelů v úterý 18. 2. ve Vítkově 13 v Praze 8 – Karlíně. To se konalo jako vždy ve spolupráci s LDK Dialog na cestě a místní NO CČSH.

Pořad Večer přiměřených depresí vznikl v dnes již bohužel neexistující Poetické kavárně Obratník na Smíchově. Tam před lety na jednom večeru stanula Zora Šimůnková jako náhradnice za nenadále skončivší moderátorku. A jak sama prozrazuje, vůbec ji nenapadlo, že takovýto „záskok“ silně ovlivní její život na tak opravdu dlouhou dobu. I přes trochu ponurý název se jedná o pořad radostný, který se skládá z autorského čtení, hudby a milých překvapení. Kdo přichází smutný, měl by odcházet veselý, kdo přichází veselý, měl by být ještě veselejší.

Při těchto večerech se setkávají básníci jak renomovaní, tak začínající. Vyměňují si zkušenosti, inspiraci, kontakty, uzavírají spolupráci. Pro ty, kteří teprve začínají, je to mnohdy první příležitost podělit se s někým o své verše a načerpat povzbuzení k další

tvorbě. To byl i případ básníka Radka Lehkoživa, kterého si jako svého hosta přivedla do Karlína Zora Šimůnková. Jmenovaný autor měl dokonce to štěstí, že hned při svém prvním vystoupení na Večeru přiměřených depresí v listopadu 2004 našel nakladatele svých básní. Od té doby Radek vydal pět dalších sbírek a stal se důležitým spolupracovníkem paní Zory.

„Depky“, jak familiárně nazývají tento pořad jeho příznivci, nejsou jen o potkávání se s poezií, o inspiraci, hledání nakladatelů, o kontaktech, ale několika lidem ovlivnily i jejich soukromý život. Mnozí si našli v okruhu účinkujících či diváků své blízké přátele, někteří dokonce i životní partnery, včetně organizátorky.

Zora Šimůnková a Radek Lehkoživ jsou známi též jako spolupořadatelé další významné kulturní akce, jímž je festival Literární Vysočina. U zrodu tohoto festivalu stál chotěbořský básník Petr Musílek, který vystupoval též v Karlíně v listopadovém pořadu Dnes ještě zapadá slunce nad Železnými horami.

Ve druhé části programu po popovídání si o Večerech přiměřených depresí nabídli Zora Šimůnková i Radek Lehkoživ ochutnávku ze své poetické kuchyně. Ačkoliv témata jejich veršů byla závažná: existenciální, láska, vztahy apod., literární tvůrci je uchopili s humorem, nadhledem i trochou sebeironie, což můžete posoudit v následujících ukázkách: Z. Š. „Růže“: Když se růže rády mají / nerady se objímají / Když obejmeme růže růži / propíchnou si trny kůži.

R. L.: „Halucinace“ (Sousedí jsou na chalupě): Dnes mám stále pocit, / že mi někdo chodí po bytě / jako dupání ježka v noci, / jako když někdo tvrdě došlapuje / Nakonec s úlevou zjišťuji, / že nemám halucinace / Jde to od sousedů / Úleva veliká / To někdo chodí po bytě jim.

Radek Lehkoživ je znám tím, že se v jeho básních objevují dost často drsné výrazy. Možná je to způsobené tím, že po vystudování Husitské teologické fakulty začal pracovat v sociální oblasti, kde se staral a stará obětavě o lidi z okraje společnosti, jako např. o lidi bez přístřeší, drogově závislé a podobně, a tak zná hodně život z odvrácené strany. Také často propaguje poezii v restauracích a hospodách, a tak tomu musí, dle svých slov, část své tvorby přizpůsobit.

Došlo i na překvapení. Zora Šimůnková vyzvala z pléna básníka Radka Vohlídku, jenž patří k okruhu přátel

Večerů přiměřených depresí, a který přijel na pořad v Karlíně z Hradce Králové, aby přečetl své verše. Byly obdobného zaměření jako předšlých autorů, nepostrádaly též humor a nadhled a měly hodně křesťanský náboj. Zřejmě i proto, že autor na sebe prozradil, že je též studentem teologie. R. V.: „Život“: Tlukot srdce / dohnal tikot hodin / Žiju / Stále ještě žiju / Stezkou Ticha / roky světem chodím / Kalich bytí do dna piju.

Poezie všech tří účastníků i jejich přirozené vystupování navodily uvolněnou příjemnou atmosféru, v jejímž duchu proběhla i závěrečná beseda.

Zora Šimůnková pozvala též všechny přítomné k návštěvě Večerů přiměřených depresí ať už jako diváky, nebo účinkující. Pořad se od loňského roku koná na novém místě, a to ve Slovenském domě, v Soukenické ulici, v Praze 1. To ještě nikdo netušil, co se za měsíc stane.

LDK Dialog na cestě byl již dříve přizván k účasti na 189. večeru dne 14. 5. 2020 a už to vypadalo, že se neuskuteční. Ale díky flexibilitě Zory Šimůnkové se nakonec konal, i když v netradiční „digitální“ podobě, o čemž se můžete přesvědčit, pokud máte spojení na internet na: <https://www.youtube.com/channel/UCwVwA8b8zgfETBrczfnTDg/videos>

Květoslava Salmonová
LDK Dialog na cestě

Konec 2. světové války v Evropě

V letošním roce si připomínáme již 75. výročí ukončení války v Evropě. V českých zemích patří Pražské povstání i osvobození naší země spojenci k velmi významným událostem. Hlavní město Praha bylo osvobozena 9. května 1945, a proto je toto datum bráno jako osvobození Československa. Ještě po německé kapitulaci se na našem území stále bojovalo. Poslední bitva na našem území mezi německou branou mocí a spojenci, které tvořila Rudá armáda, Armáda Spojených států amerických a čeští partyzáni, se odehrála u obce Slivice nedaleko Milína 12. května 1945. V našem tisku se někdy mylně uvádí, že právě u Slivice padly poslední výstřely 2. světové války v Evropě. Z historických pramenů ale vyplývá, že 14. května se jedna z německých tankových divizí probojovala do americké zóny a ještě 15. května německé vojsko svádělo urputné boje na severu Jugoslávie, a to až do té doby, než ustoupilo do Rakouska. Poslední známou kapitulací byla německá ponorka, která se vzdala spojencům až počátkem června 1945.

Formálně ale 2. světová válka v Evropě skončila 8. května 1945 ve 23. 01. minut středoevropského času na základě protokolu v Reměši ve Francii ze dne 7. května 1945. Tento protokol o kapitulaci německé armády podepsal vrchní velitel Wehrmachtu generálplukovník Alfréd Jodl (1890 – 1946). Byl k tomu pověřen veloadmirálem Karlem Dönitzem (1891 – 1980), který byl v Německu nástupcem A. Hitlera. Za spojence protokol podepsal americký generálplukovník Waltr Bedell Smith a sovětský generálmajor Ivan A. Susloparov. Jako svědek dokument ještě podepsal francouzský sborový

generál Francois Savéz. Stalin s takovým postupem nesouhlasil, protože se tohoto aktu nezúčastnil žádný vysoký představitel Rudé armády. Proto protokol byl ještě jednou opakován v Berlíně. Tentokrát ale bylo vše v sovětské režii. Kapitulace byla podepsána k datu 8. května 1945 a k času 23.01 hodin středoevropského času, ale v Moskvě už bylo v tu dobu již 9. května 1.01 hodin (den a hodina byla shodná s protokolem v Reměši). Za německou stranu ji podepsali polní maršál Wilhem Keitel, generál admirál Hans – Georg Friedeburg a generálplukovník Hans – Jürgen Stumpff. Za spojence dokument podepsal maršál Sovětského svazu Georgij Konstantinovič Žukov, americký generál Carl Spaatz, britský letecký maršál Arthur Tedder a francouzský armádní generál Jeanne Lattre de Tassigny. Přestože dokument měl být podepsán již 8. května, kvůli průtahům (především francouzské delegace) byl nakonec podepsán až 9. května 1945 v o. 43 hodin středoevropského času.

Po podpisu kapitulace Německa v Reměši jednala Česká národní rada a Vojenské velitelství Velké Prahy také o kapitulaci německých vojsk v Praze. Po několika hodinách vyjednávání byl 8. května 1945 v 16 hodin v bunkru budovy policejního prezidia v Bartolomějské ulici podepsán protokol o německé kapitulaci. Tento dokument byl podepsán velitelem Wehrmachtu generálem Rudolfem Toussaintem a představiteli ČNR a Československým vojenským velením Prahy. Podmínkou kapitulace z německé strany bylo rozebrání bariád, aby německé vojsko mohlo rychle opustit Prahu. Nejdříve z Prahy odjízděly motorizované jednotky a za nimi

pochodovaly pěší útvary a němečtí civilisté směrem k americké zóně. Kapitulace německého vojska v Praze byla největším přínosem květnového povstání, protože zachránila tisíce lidských životů a ohromné materiální škody.

Rudá armáda přijela do Prahy ráno 9. května, kdy likvidovala pouze malá ohniska odporu odstřelovačů a skupinek fanatických příslušníků SS, kteří v Praze ještě zůstali v Jelením příkopě i na jiných místech. To byl důvod proč ztráty (podle historiků asi 30 vojáků) Rudé armády byly tak nízké. Do Prahy přijížděly sovětské tanky, které zpočátku nenarážely na německý ozbrojený odpor, a tak měly otevřené poklopy a na některých se dokonce vezli i civilisté. Na vedoucím tanku s označením I-23 (střední tank T 34/85) jel František Souček (utekl po dvou letech z koncentračního tábora) jako navigátor. Na Klárově byl tank I-23 zasažen výstřely z německého stíhače tanků Hetzer a jeho velitel I. G. Gončarenko byl smrtelně zraněn. Také ostatní členové osádky byli zraněni. Rovněž i F. Souček byl vážně zraněn, a proto mu musela být amputována noha. Sovětské tanky dále jely přes Mánesův most a jako první na Staroměstské náměstí přijel tank s označením I-24. Tank s fiktivním číslem I-24, ale jiného typu, byl darován Rudou armádou Pražanům a mnoho let byl vystaven na pětimetrovém podstavci na Smíchově. V roce 1991 jej přetřel na růžovo výtvarník David Černý. Tank byl uveden do původního stavu, ale skupina poslanců jej opět přetřela na růžovo, a proto byl přemístěn do Vojenského muzea v Lešanech.

Po válce bylo rozhodnutí ČNR sovětskou stranou kritizováno, protože se značná část německé výzbroje a vojáků dostala do Americké zóny. Dokonce velvyslanec SSSR v Praze V. Zorin již

31. května 1945 napsal, že ČNR připravovala plány na záchranu německých vojsk, a že vedoucí osobnosti Rady nemohou požívat důvěry Rudé armády ani československé vlády.

Po komunistickém puči v roce 1948 byli všichni činitelé ČNR a vojenští velitelé povstání (pokud neemigrovali) diskriminováni, vězněni a někteří z nich byli i popraveni. V roce 1951 byl komunistickým režimem 9. květen schválen státním svátkem – osvobození Československa Sovětskou armádou. O mnoho let později na návrh tehdejšího poslance Federálního shromáždění Miloše Zemana byl v roce 1991 státní svátek 9. května zrušen a přesunut na 8. května. Dnes je tento svátek v kalendáři označen jako Den vítězství a Den osvobození od fašismu. Většina států v Evropě si pietně připomíná Den vítězství, který není státním svátkem. Česká republika, Francie, Lotyšsko a Slovensko slaví Den vítězství 8. května a Bělorusko, Rusko a Ukrajina až 9. května.

Osvobozování Československa probíhalo od září 1944 do května 1945 a naše svoboda byla draze vykoupěna mnoha tisíci životů. Ztráty spojeneckých vojáků na našem území byly: Rudá armáda 139 918, Rumunská armáda 33 241, Češi – odboj a partyzáni 8–10 tisíc, Československý armádní sbor 3 500, Americká armáda 351, Polská armáda 79.

S pietou a úctou v květnových dnech vzpomínáme na všechny spojence, kteří před 75 lety padli v Československu, abychom mohli žít v míru.

Připomínáme si hrůzy této strašné války a modlíme se za všechny její oběti.

Zpracoval: J. Boček

Zimní radovánky

Jakmile jsme okny ve třídě zahlédli první sněhové vločky, nic do nás nebylo. Zimu jsme milovali, a protože v době našeho dětství byly zimy jaksepatří nejen tuhé a dlouhé, ale také plné sněhu, užívali jsme si je se vším všudy. Začalo to hned po vyběhnutí ze školy koulváním v Josefské ulici všech proti všem. Doma jsme rychle na první sníh vytáhli z půdy dřevěné sáňky po tátovi, abychom je vyzkoušeli na našem plácku. Pod sněhem byly „ublejskané kočičí hlavy“ a ty k nám byly milosrdné. Sněhu moc nepotřebovaly a hezky nám oškrábaly rez ze sanic, že se blýskaly jako nové. Na plácku se vyrojila většina dětí z nejbližšího okolí, takže křiku, smíchu a rámusu z prvního ježdění po kočičích hlavách bylo při zahájení naší zimní sezóny víc než dost. Auta ulicí vůbec nejezdila a Valdštejnskou ulicí jen občas nějaké. Tak děti, kterým to rychle jelo, končily až před Valdštejnským palácem. Ty méně odvážné zastavily dříve už u chodníku Sněmovny, tam v době mého dětství byla kasárna.

Jak sněhu i mrazu přibývalo, tak se měnila i místa našich radovánek. Ovšem také záleželo na tom, jestli byl všední den nebo neděle a jestli bylo odpolední vyučování. To jsme měli dva dny v týdnu a do školy jsme chodili i v sobotu, ale jenom dopoledne. Takže když už napadlo sněhu víc, chodili jsme sáňkovat na Petřín. Jezdilo se z kopce pod dětskou fontánou dolů k drátěnému plotu, před kterým byla nasypaná škvára, aby se sáňky zastavily. Jednou se tam prý stalo neštěstí, někdo plotem proletěl a skončil i s rozbitými sáňkami v hloubce na dvorku protějšího domu, který byl o několik metrů níž, takže to špatně dopadlo. Teď je v těch místech velké dětské hřiště, kopec je upravený, tak je asi po sáňkování.

Když byl kopec pěkně „umydlený“ a podklad tvrdý, tak kluci vytáhli boby. To byla pýcha a radost každého kluka, protože

boby se neprodávaly, ty si musel každý udělat sám. Na prkno, které sloužilo jako sedátko se na spodní stranu připevnilo ke kraji špalky, na kterých byly pevně přichyceny brusle, zpravidla „šlajfky“ – to byly brusle na kličku. Vrchní strana, na které se sedělo, měla nějakou izolaci potaženou silnou látkou nebo v lepším případě kůží. Velice důležitá byla po stranách připevněná pevná ucha, za která se boby při jízdě držely. Kluci měli start svoji bobové dráhy až za dětskou fontánkou, z kopce nabírali rychlost a když se přičítali k startovnímu místu sáňkařů, kde se kopec lámal, museli boby pod sebou pevně držet, protože letěli vzduchem a dopad byl tvrdý. Byla to záležitost vyložené klukovská, nicméně mně se bobování moc líbilo a po bobech jsem toužila. Bylo mi v té době kolem deseti let a věděla jsem, že svoji touhu musím doma utajit, prostě že si musím boby opatřit svépomocí. Táta měl doma svoji kutilskou dílnu, a tak jsem se, když nikdo nebyl doma, pustila do díla. Samozřejmě, že velice důležité pro mě bylo hledisko estetické, vzor na sedátko a barva kůže. Šťastná jsem se vydala na Petřín a pyšně zařadila jako jediná holka do klukovského bobového týmu. S nadšením jsem se odrazila a za zkoumavého pohledu kluků jela. Když jsem dojela k místu zlomu kopce, došlo k mojí osobní tragédii. Po dopadu se boby rozletěly, já jsem udělala několik kotrmelců, pořád pevně svírající sedátko. Prostě netušila jsem, že dřevo nemůžu spojovat tenkými hřebíčky, stejně jako nemůžu malými hřebíčky připevňovat ke špalkům brusle, když nemám šlajfky. I když estetické hledisko v mých očích vítězilo. Pýcha předchází pád. Strašně jsem se styděla, posbírala svoje trosky a potupena a nešťastná šla domů. Tím moje bobařská kariéra skončila.

Pro pár nejstatečnějších nebo možná nejdrzejších kluků, kteří se nebáli rizika ani domovnic, bylo sáňkování na Petříně

zřejmě příliš jednotvárné, a tak si ho zpestřovali jízdou po Zámeckých schodech. Ty bývaly uklizené jen z poloviny, na druhou část se celou zimu shrnoval sníh, a to ty kluky strašně lákalo.

Několikrát za zimu, když měl táta čas a probudil se i jeho sportovní duch, jsme se celá rodina už doma oblékli do lyžařského, včetně kožených sněrovacích bot, vzali lyže, bambusové hůlky a jeli tramvají spolu s řadou dalších nadšených lyžařů na Bílou horu. Tam jsme jezdili z kopce k Motolu a potom zase pěkně šlapali nahoru. I s mámou nás bylo pět, takže docela slušné družstvo. Našemu prvnímu lyžařskému výletu ale předcházela důsledná příprava. Táta nejdřív zkontroloval, jak jsme od loňska vyrostli a kdo po kom může co „zdědit“. S oblečením problém celkem nebyl, protože tyto výlety se podnikaly až po Vánocích, a to už máma věděla, jak na tom jsme. Šila a pletla na nás s babičkou všechno tak, jako v té době i většina ostatních maminek. Šponovky, větrovky, svetry, šály, čepice, rukavice i ponožky. Byli jsme tři a když k tomu připočteme, že vlna nebyla k dostání a páraly se staré svetry, tak si to dnes dovedeme těžko představit.

Táta zkontroloval lyže, všichni jsme měli poctivě „jasanky“ a připravil nám dřevěné skluznice, aby se nepoškodily. Nanášel na ně impregnaci medové konzistence „skáre“, kterou zažehloval letlampou. Tuto předsezónní přípravu dělal v kuchyni, která neměla zamoř, takže celý byt byl nevyvětratelně zamořen, ale to k zimě už patřilo. Samozřejmě, že jsme museli pomáhat, každý měl svůj úkol. Sestra byla nejstarší, tak byla už tátovi k ruce. Já s bráchou jsme napouštěli boty včetně podrážek vazelinou, aby nepropouštěly vodu a potom následovalo leštění kartáčem a flanelem, popřípadě po kontrole jsme celý proces museli zopakovat.

Pokud jsme s rodiči nejeli na Bílou horu, kam jsme sami nesměli, a bylo dost sně-

hu, tak jsme chodili lyžovat na Petřín. Jezdili jsme celá skupina dětí nejraději vedle lanovky anebo slalom mezi stromy, ale to jen když tam nebyl hlídač. Nesmělo se to, párkrát za námi letěl, křičel, mával a hrozil holí, ale marně, neměl šanci nás dohonit.

Zima, to bylo nejen sáňkování a lyžování, ale hlavně bruslení. Pamatuji se na moji první bruslařskou lekci. Odehrála se na zimním stadionu na Štvanici – tenkrát ještě nezastřešeném. Stovky lidí jezdily v rytmu hudby linoucí se z amplionu kolem dokola stadionu a moje máma, která bruslila dobře a s velkým nadšením, mě čtyřletou táhla za ruku v tempu, kterému jsem nestačila. Nohy v kotníčkových vyvrklaných bruslařských botičkách mě bolely tak, že si to dodnes pamatuji. No ale bruslit jsem se naučila, i když jeho kouzlu jsem nikdy nepropadla. Daleko raději, než na stadion jsme chodili bruslit „na Hrad“, čímž se myslely tenisové kurty na Prašném mostě. Ty se v zimě stříkaly a byly proměněny v kluziště. Běhali jsme tam pěšky přes Zámecké schody a nádvoří Hradu.

Kluziště mělo velikou teplou šatnu, kde se topilo v ohromných železných kamnech. Paní šatnářka zájemcům nabírala sběračkou z velkého hrnce horký čaj a kdo měl 20 haléřů, tomu namazala chleba hořčicí. No a kdo měl víc, mohl si koupit i párek. Tak sem jsme i s kamarády chodili rádi. Tady jsme na bruslích hráli na babu, jezdili hada a my holky jsme se pokoušely o první krasobruslařské kousky jako piruety nebo kadeta.

Někdy jsme se zastavili na malém kluzišti na Novém Světě, které bylo vybudováno v zimě z dětského hřiště také postříkáním. To bylo ale opravdu malinké, a tak jsme sem chodili jen v nouzi nejvyšší.

S mými vrstevníky vzpomínáme na tuhé zimy pro kouzlo, o které nás připravila

Slapská přehrada. Než byla vybudována, tak Vltava pravidelně zamrzala. Na Vltavě, když byl led dostatečně silný, byla improvizovaná kluziště, která byla ohraničena jen shrabaným sněhem. Naproti Kampě před Karlovým mostem bylo kluziště s legendárním panem Rouskem. V rohu kluziště měl malou boudičku s dřevěnou podlážkou a malými kamínky na nožičkách, ve kterých si topil, aby tam měl teplo, když si šel na chvíli odpočinout. Pan Rousek měl autoritu, dohlížel na pořádek na kluzišti a když někdo někomu podrážel nohy nebo dělal jiná alotria, tak ho bez milosti vyhodil. Mezitím odmetal a odhraboval snůh, aby byl led pěkně hladký. Někteří velcí kluci si připadali hrozně důležité, když jim pan Rousek půjčil hrablo a směli mu pomáhat. To totiž bylo vyznamenání. Za odměnu si mohli odhrabat led o kus dál, protože ten, kdo nechtěl způsobně bruslit pod ochranou pana Rouska, mohl jezdit mimo kluziště. Tam kluci hráli hokej a kdo chtěl, tak jel po Vltavě až kam to šlo. A ti, co nechtěli bruslit a chtěli jít jen na procházku, třeba maminky s kočárkem nebo výletníci, tak šli po zamrzlé Vltavě jako po silnici.

Někdy jsme ani nedošli k Vltavě, ale zůstali na zamrzlé Čertovce. Tam bylo bruslení horší, protože led byl hrbolatý a sem tam v něm byly zamrzlé větvičky, které dokázaly brusle dřív, než by si člověk přál, razantně zastavit. Ale bylo to dobrodružné. Jezdili jsme od začátku Čertovky u schodů k mostu Legií, a protože mlýnská kola se na zamrzlé Čertovce netočila, tak zase až k ústí do Vltavy U Lužického semináře. S první jarní oblevou a táním pan Rousek odstěhoval z kluziště boudičku, což byl signál, že se na Vltavu už nesmí.

Bruslení, lyžování a sáňkování nebyly naše jediné radovánky. Dodnes si moji spolužáci pamatují na slavnou klouzačku na plácku u nás před domem. Ta byla po ruce i když jsme měli málo

času nebo bylo málo sněhu. Důležitý byl mráz. A ten byl většinou pořádný celou zimu, hlavně v noci. Na klouzačku na našem plácku se scházely děti z celého okolí. Rozbíhali jsme se od protějšího domu, přeběhli ulici, naskočili na plácek a ve stoje se řítily dolů. Ti, co měli kožené okované boty s podkůvkami, kterým jsme říkali křusky, byli ve výhodě, letěli jako blesk. Pokud lízli botou v rychlosti kamínek, tak vylétla i jiskřička. Se zastavením to bylo složitější. Je pravda, že křiku a rámusu na jinak tichém plácku bylo asi víc než dost. Ale radosti, která byla nakažlivá, nám klouzačka přinesla moc. Stávalo se, že i někteří odvážnější pánové, když šli kolem neodolali a s kopce se sklouzli. Vzpomínám na pana Pavláta, který šel k tetě Evě na návštěvu. Když viděl, jak mu mává z balkónu, smeknul klobouk a s mírnou úklonou se suverénně rozběhl na klouzačku. No, nedopadlo to za našeho hurónského řevu a smíchu i tety Evy dobře. Kožené polobotky mu podklouzly a marně se snažil vyrovnat ztracenou rovnováhu. Sjel to celé na zádech s aktovkou v ruce, klobouk za ním, a dokonce ani vstávání se napoprvé nepodařilo. I když se mu nic nestalo, tak se na nás máma doma zlobila, že jsme se smáli. Já se ale při té vzpomínce směju ještě dnes.

Aby klouzačka vydržela co nejdéle, polívali jsme ji na noc vodou. Ráno byla zase jako zrcadlo a odpoledne mohla zábava pokračovat. Jednoho dne jsme zjistili, ale že ne. Naše domovnice, paní Feldová, jinak vřidná babka, zřejmě náš křik už nemohla poslouchat, a tak nám klouzačku poté, co jsme ji večer řádně polili, posolila a posypala popelem.

Ten rok jsme ji už nevzkřísili, rozčarování nás děti bylo veliké, plácek se zahalil smutkem a zase ztichl tak, jako před zimou, než napadl snůh.

Ing. Marijana Matoušková

Požehnej dědictví svému – Jan 17,1-11 (2020-05-24)

Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, stejně, jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný. A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokonal dílo, které jsi mi svěřil. A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve, než byl svět. Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal; a tvoje slovo zachovali. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, je od tebe; neboť slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali. V pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že ty jsi mě poslal.

Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; a všechno mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven. Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě. Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my.

Milé sestry a milí bratři, pokoj Vám,

Hospodin svěřil Kristu výostný úkol, moc nad všemi lidmi, a také velikou moc dát lidským bytostem to nejcenější, totiž vzácný dar věčného života. Je to ovšem moc plná lásky a milosti. Jsme velkoryse přizváni k tomu, abychom přistoupili ke svému dědictví, abychom si s vděčností a radostí uvědomili, co je to být dcerami a syny Božími.

Kristus nám zjevil Boží jméno v plnosti a jako moc a nejvyšší lásku, výostné zmocnění máje a nabídl nám život věčný. Dokonal své dílo a odešel k Otci. My, kteří věříme v Krista, dostáváme milost a požehnání. Zachováváme slova, která nám Kristus dal a otevíráme svá srdce Synu Božímu. Prosíme, aby Pán požehnal svému dědictví a vedl nás. Chceme pracovat misijně, myslet na druhé, vycházet jim vstříc a pomáhat jim, přimlouvav se za ty, kteří hledají, a zatím se jim daru víry nedostalo. Zda na něj nebyli připraveni, to my nemůžeme posoudit. Existuje tajemství mezi člověkem a Bohem a každý má i svoji osobitou cestu ke spáse, své zkoušky, svá břemena i možnost hledat oporu ve společenství. Mnozí z nás žijí celou duší po hlubším poznání Spasitele, po moci jeho Vzkříšení.

Ježíš poslušně vůči Hospodinu dokonává své dílo, předává nám to, co má od Otce. Modlí se za nás k Hospodinu, cítí s námi sounáležitost, chová se jako náš prvorozený bratr, ochránce a přimlůvce. Perikopa, kterou se zabýváme, je **velekněžská Ježíšova modlitba za učedníky**. V ní Ježíš vyznává, že vše, co mu Otec svěřil, on dal lidem. Toto vše se vejde pod nádherný pojem „život věčný“. Evangelista Jan tím chce říci, že to je to podstatné a to vše, co nám Ježíš přináší. Co je ovšem život věčný? Je to blažené záhrobie, klid, anebo je to jiná dimenze, ve které budeme duchovně žít a tvořit, konat dále dobré dílo?

Benedikt XVI. říká, že Kristovo zmrtvýchvstání je událostí v dějinách, která ovšem prostor dějin rozráží a proniká nad něj. Zmrtvýchvstání bychom pak mohli chápat jako jakýsi radikální „mutační skok“, jímž se otevírá nová dimenze života, lidského bytí.

Ale držme se toho, co nám praví Ježíš sám. Hledejme cestou pokory a naslouchání. To se vyplatí. My se totiž ptáme nesprávně, **ptáme se předmětně. Bůh není předmětný.** Ježíš nás odkazuje ke vztahům. Některým lidem jsou vztahy málo. Chtěli by celé jsoucno mít pro sebe, držet je v hrsti. Nakonec poznají, že v hrsti drží jen prázdnotu. Vztah se odkrývá lásce. Poznáváme své bližní, poznáváme Boha, který je tu s námi v lásce. Tím mostem k němu je Kristus, jeho si dovedeme představit, máme k němu osobní vztah. Vzpomeňme si na slova: blažení ti, kteří neviděli a uvěřili. Nemůžeme chtít všechno předložené na dlaní. Víra je námaha, proces, osobní zápas, osobní hledání, prohloubení v pokoře, v naslouchání. Dítě neumí definovat svou matku, a přesto ji miluje. Milujeme svého životního partnera, a přesto si tuto lásku nemusíme vymezovat. A přitom ji prožíváme až ke kořenům svého bytí, je součástí nás samých a obsahuje svobodu i nadhled.

Můžeme shrnout: podstatou biblického poznávání a poznání je setkání. Buberovsky řečeno setkání je tam, kde se setkání děje. Setkávání a setkání ve vztahu, ve víře. S Bohem se mnohdy mýjíme a není v našich silách to změnit. Jen skrze modlitbu, skrze Krista se blížíme k Bohu. „Kristus nás dokáže přenést do jiné roviny, do té, na kterou rozumově ani nábožensky nestačíme,“ říkával můj otcovský přítel prof. Milan Balabán.

Také zdůrazňoval, že se potřebujeme naučit vnímat své transcendentální ego. Prof. Jakub Trojan nám připomíná, že Boží skrytost, nepřítomnost, je vlastně jiným výrazem pro nepředmětnost, pro pojmovou neuchopitelnost. Skrytý Bůh, přebývající v nepřístupném světle, jehož nikdo nikdy neviděl, je Bohem nepředmětným. Nelze ho popsat pojmy, jimiž se běžně pokoušíme fixovat své představy, abychom je mohli dále racionálně nahlédnutelným způsobem použít. To, co je nepředmětné, vymyká se racionální manipulaci.

Bůh nám ve své lásce vyšel vstříc a vtělil se do Krista. To je nesmírný čin. Jak říká prof. Jan Heller, je to Bůh sestupující k nám do naší bídy, do naší nedostatečnosti. Věčný život nemůžeme obsáhnout, vymezit, definovat. To je nad naše síly a nad možnosti našeho duchovního poznání a prožvení. Můžeme o něm mluvit jen v obrazech. Tyto obrazy se navzájem nevylučují a neomezují. Mohou být vedle sebe. V Písmu je to častým jevem, že se jedna a táž věc popisuje různými výroky, obrazy, podobnostvými, ději.

Láska se uskutečňuje ději, při setkání, i ve vzpomínkách. Při setkávání se vzájemně poznáváme. Máme se setkávat s Bohem v modlitbě a meditaci. Žít z Boha. On je to skutečné a nepomíjející, neuplývající.

Co je život věčný? Je to něco, co nás přesahuje, transcenduje, překračuje. A totéž můžeme říci i o lásce.

Jak praví básník R. M. Rilke:

Zpočátku není láska něčím,

co musí vzejít, oddat se a spojit s druhým

(neboť co bylo spojení nehotového a nevytříbeného, dosud podrobeného?)

–
je to vznešená příležitost pro jedince, aby dozrál, sám se něčím stal, stal se světem, světem pro sebe kvůli někomu druhému.

Vraťme se ještě k závěrečnému zamýšlení nad zvolenou perikopou:

Posiluje nás vědomí, že jsme Božími dětmi a právoplatnými Božími dědici. Pán nás přizval do Božího království. Nemáme zásluhy, vše jsme dostali od Pána. Učíme se ctnosti a ctnosti naděje. Snažíme se, abychom byli oděni do roucha pokory a naděje. Nepatříme světu, nejsme ze světa, ale chceme světu pomáhat k dobru, posilovat své bližní na cestě ke spáse.

Vlastní pokoj aneb *Prostor pro duši*

„Vážně bych už potřebovala vlastní pokoj“, povzddechla jsem si, když se mi po několika dnech intenzivního soužití čtyř generací nepodařilo vyšetřit ani 10 minut na to, abych mohla zaplatit po internetu složenku, natož napsat nějaký souvislý text. Dlouhá léta mi nedostatek prostoru a času pro sebe suplovala má oblíbená kavárna, ale ta je již několik měsíců ze známých důvodů nedostupná. Ani nevím, jak k tomu došlo, ale vzpomněla jsem si na román „K majáku“ spisovatelky Virginie Woolfové, kte-

Janovo evangelium vidí vyvýšení jako podmínku záchrany. Vyvýšení na kříži – tím je myšleno nejprve ukřižování a potom vyvýšení Ježíše do jeho vladařského postavení. Kříž je takřka trůnem, na kterém je Ježíš vyvýšen. Toto vyvýšení je předpokladem, při jehož splnění Ježíš všechny přitáhne k sobě. Jako Vyvýšený a Oslavený přitáhne všechny lidské bytosti ke světlu, přitáhne je z temnoty a hrozby nižšího světa, světa, v němž vládne smrt, k sobě do vyššího světla božského a plného světla, do sféry věčnosti. Ježíš je v tomto dvojím smyslu vyvýšen a oslaven, obě části procesu patří dle evangelisty Jana k sobě.

Zloba a povrchnost světa, neláska, to je bezdomoví, které nás sužuje a jemuž vzdorovat nám pomáhá víra. V království Božím je náš nebeský domov.

AMEN

PhDr. Olga Nytrová

rý jsem četla naposledy za dob studií. A jak to u dobrých knih bývá, mou pozornost zaujaly po letech zcela jiné pasáže než před lety. Posuďte sami:

„*Takovéhle jsou všechny ženy; v myšlenkách vždycky tak nemožně roztěkané*“, povzdechne si jedna z hlavních postav románu, pan Ramsay. A teprve po všech těch letech mě to opravdu rozhořčilo. Bodejť by ženy nebyly roztěkané! Cele ve službách své rodiny se těžko soustřeďují na něco jiného než potřeby a požadavky svých nejbližších. Paní Ramsayová,

další z postav románu, se po celý čas věnuje rodině, které obětovala celý svůj život. Nemá čas ani prostor na své zájmy. Svůj úděl ženy považuje za samozřejmý a nezpochybňuje jej: „Vždyť je žena, a tak na ni samozřejmě všichni celý den chodí s tím a oním, jeden chce tohle, druhý tamto; děti dorůstají – často se jí zdá, jako by nebyla nic než houba nasáklá lidskými city.“

V tomto feministickém románu je manželský život líčen jako škodlivý pro ženu, která přichází o nezávislost a musí se zcela přizpůsobit potřebám rodiny. Celkové vyznění románu se mi zdá celkem optimistické. Autorka zde vyzdvihuje nepostradatelnost ženského prvku, který zajišťuje bezpečí a stabilitu pro muže, pro rodinu i pro celou společnost.

Feminismus mne ani v mládí příliš neoslovoval, ale vždy jsem byla vděčná za to, že v dnešní době ženy mohou mít rodinu a realizují se i v zaměstnání. Že se mohou svobodně rozvíjet. Moje babička, například, byla učitelka a když se provdala, musela svou práci opustit. A druhá babička, i když byla velmi inteligentní a studovala, jako manželka státního úředníka se zaměstnat také nesměla.

Život běží dál a staví před nás další a další požadavky a rozhodnutí. V mládí jsme měly veškerý čas před sebou a ani jsme si nedovedly představit, že síly budou ubývat. Že tělo bude potřebovat více času na regeneraci a duše by měla déle pobývat ve svém vlastním prostoru, aby mohla aspoň občas vzlétnout. Že už nám nepomůže říkat: „Zítřka, zítřka, až děti vyrostou, až mamince bude lépe, až nebudu tak unavená“ a další a další výmluvy. Nemusíme už bojovat za právo na vzdělání nebo za volební právo. Ale zároveň nám není dovoleno zahrabat své hřivny a du-

ševně z pohodlně. Duše tím strádá a je pro ni čím dál těžší se odpoutat od země a „vyhnout se mentální kleci“, říká Olga Nytrová v jedné ze svých básní.

Tato doba i nám, Evropanům, důrazně připomíná, že vše je nejisté, včetně našich „světlych zítřků“. A tak bychom se měli znovu začít učit účtě k času. K času našemu i bližních. Jsme poutníci povolání k neustálé proměně a tato nelehká doba každému z nás přináší nové výzvy. Milost Boží a modlitba je nám v těchto dnech velkou oporou. Na závěr bych se s Vámi ráda podělila o svou nejnovější báseň, spíše meditaci:

Mluv, Pane, služebník Tvůj naslouchá

meditace (1 Sam 3,2)

Můžeš být moudrá
docela
Ne, že bych všechno
věděla
Povinnosti drží
při zemi
Ty přidáváš si –
zdá se mi
Za druhé plniš
úkoly
sbíráš jim klásky
po poli
Co budou dělat
oni sami?
Jen vymýšlet si
pod hvězdami
Pod břemena jejich
hrbíš se
Hřivny tvé leží
na míse
Každý to vidí!
Jen ty ne
Den po dni když
se rozplyne
v návalu cizích
starostí
Častěji užívej mé
Milosti

RNDr. Markéta Hlasivcová, *Dialog na cestě*

Rozptyl mraky vin

Úvahy o letošní cestě do Škodějova začaly po jedné nedělní bohoslužbě v Praze-Michli, kdy jsme si při kávě povídali o možnosti vydat se na pouť. Tři jsme byli nadšení, avšak jen jeden z nás to dokázal. Vím už, že jít na pouť, znamená přípravu mnohem důkladnější, než jen pohlédnout do kalendáře. Je zapotřebí tomu přizpůsobit velkou část roku.

Moje cesta tedy byla odlišná, jela jsem se dvěma dalšími účastnicemi autem a společný čas byl odpočinkový. Samotná pouť, a to pouť duchovní, začala při bohoslužbě. Počasí se ze slunečného proměnilo v bouřku, déšť, občasný blesk, silný vítr. Stála jsem tam vedle kaple a dívala se občas na oblohu plnou mraků, a pak zase světlych míst. Zpívali jsme píseň „Šťastně, šťastně tebe zdraví, Pane lásky, naše líc... Rozptyl mraky vin a zlosti, zažeň stíny

nejistot... Dárce věčné blaženosti.“ Mně tam byla znázorňována cesta víry, kterou se snažím jít. Za ten úžasný, hluboký a očistující prožitek děkuji. (Všichni víte, že jde o píseň č. 117 ze Zpěvníku ČČSH.)

To, že celé to rozlehlé prostranství je očištěno od odpuzující stavby (která celý prostor po desetiletí hyzdila), že jsou připraveny tři naučné stezky, že je možné vidět základ původního rodného domku Karla Farského, vybízí už teď k naplánování pouti na příští rok. Třeba zamýšlené dotvoření celého projektu bude již hotovo a poutníci budou moci tu doléčit zraněné nohy a čerpat z duchovní síly toho místa pro svou cestu víry. Karel Farský ji tam alespoň pro mne zanechal nepřeberně. Přeji totéž i čtenářům Husity.

Mgr. Eva Mikulecká

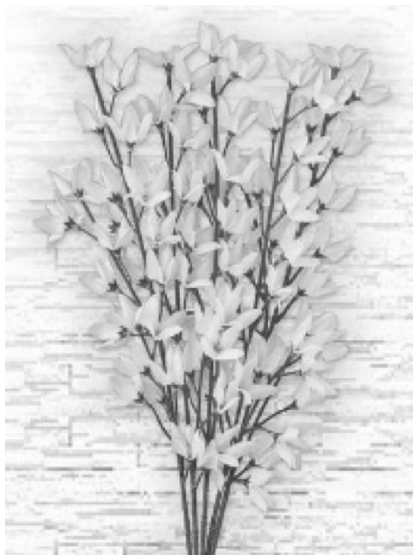
POJISTKY PRO ŽIVOT

MUDr. Bohumil Ždichynec

Zástupný problém pomníků

U sochy Stanislava Rolínka Velikostí se zaštiťují ti, co chtějí pomníky a skloňují hmotu ve všech pádech. Ale ona není bohem, na věčnosti drží hlavu strnule v němé řeči prázdnoty.

Torzo svobody tkví v percepci: Vytěsané boty na podstavci a tajemná silueta T. G. M.

První jarní den

Už přiletěly vlaštovky, v srdci tají rampouchy. Vesna se žezla chopí, vzkazují rosničky.

Slunce diriguje v B dur Schumannovu jarní symfonii. Hudba plyne z otisků euforie, autentický Bůh se zjevuje ve stvořeném světle.

Velikonoce

Tuší a voskem zachycuješ vesmír vyfouknutý z vejce, duši v pohybu.

Ve stínu kalvárie Golgoty uchopení principu smrti směřující k věčnosti.

V čase jedna sekunda zrodu a zániku vesmíru.

(S autorovými myšlenkami o životě se lze podrobněji seznámit v knihách: O člověku jinak, Hamlet v tekuté době, Hranatěj svět a Srdce v mrakodrapu, které jsou dostupné na www.kosmas.cz)

Táborské křesťanské církve
ve spolupráci s městy Tábor a Sezimovo Ústí
Vás zvou na tradiční

ekumenickou bohoslužbu

u příležitosti 605. výročí upálení

mistra Jana Husa

600 let Tábora a 100 let Církve československé husitské

Kozí hrádek

pondělí 6. července 2020

od 10 do 15 hod.

s liturgií Karla Farského CČSH a společnou Večeří Páně pod obojí způsobou. Hudební vstupy obstará Církev bratrská, doprovod liturgie **Dalibor Matoška**, kázáním poslouží farářka **Kamila Magdalena Lukasová**, oba z CČSH.

11.30 koncert Caine-MI – Caine (CČSH) a Sasanka (ČCE), autorské křesťanské písně

13.00 Basilejský koncil
divadlo studentů teologie a duchovních

Dobrovolná sbírka bude věnována na potřeby waldorfské mateřské školky Janiček, opravy sochy na hrobu Františka Bílka v Chýnově a venkovní schodiště ke kolumbáriu CČSH v Táboře.

Prosíme letos o vlastní dopravu na Kozí hrádek, domluvu ve sborech a farnostech na odvozu a společném občerstvení z vámi přinesených zásob k **agapální hostině** mezi jednotlivými částmi programu. Doporučujeme vzít s sebou deky na sezení nebo skládací stoličky a deštníky proti slunci i dešti.

Těšíme se na společný ekumenický sváteční den, setkání se s vámi, rozhovory a spolubytí.

Kéž Bůh žehná nám všem, i celému Stvoření.

Marceline Desbordes-Valmore (1786 – 1859),

překlad Anděla Janoušková

Opadaný věneček

Vezmu svůj věneček, který mi opadal
do zahrad Otcových, kde květ smí znova kvést:
má duše klečící tam vypláče svůj žal,
Otec má tajemství, jak vyrůst nad bolest.

Půjdu mu povědět svým pláčem pokorným:
„Hleď, já jsem trpěla.“ On na mne pohlédne;
čas půvab vzal mým dnům a krásu tvářím mým,
leč Otec pozná mě i v bídě bezdné.

A řekne: „To jsi ty, děvenko sklíčená?
Tvůj krok je mátožný, asi ti chybí zem.
Mé dítě, já jsem Bůh. Neplač už, duše má,
Měj dům i srdce mé. Pojď, vždyť už čekal jsem.“

O něho! Bezpečí! Můj Otče, znám tě, znám!
Tvé dítě plakalo a pláč až k tobě zněl.
Tys byl má naděje, proto tě získávám,
v tvých rukách najdu zas, co chvat můj poztrácel.

Ty neodhodiš květ, když ztratí krásu svou.
Tvá láska odpouští víc než zem nestálá.
A neztratíš jistě dceru nevěrnou,
jež neprodala nic a vše jen rozdala.

Vybrala: PhDr. Anna Flieglová

Obsahu stránek se věnují bratr Tomáš Novák (vedoucí duchovní péče při naukovém odboru) a sestra Hana Tonzarová (přednostka odboru ekumeny a vnějších vztahů) a další spolupracovníci.

Ať vám jsou posilou a pomocí ve vaší konkrétní situaci.

Vážené sestry, vážení bratři,

pro novou situaci, o které nevíme, jak bude dlouho trvat a v jaké podobě bude pokračovat, jsme vytvořili webové stránky aktualne.ccsch.cz (<https://aktualne.ccsch.cz> případně lze i napsat <https://www.aktualne.ccsch.cz>). Budou zde potřebné informace z naší církve i z ekumeny, odkazy na online bohoslužby, kázání, promluvy a slova povzbuzení.

Doba roušková

Maminko, co to byla doba roušková? Zeptej se našeho Intelrobu, já mám jen někde hluboko v paměti, že to bylo někdy na počátku 21. století. Intelrobe, řekni mi něco o době rouškové. Intelrobe: Doba roušková byla částí doby plastové na kraji doby změn klimatu v druhé dekádě 21. století. V této době lidé ještě nedokázali spravovat Zemi tak, aby z ní měli užitek a současně ji zachovali pro příští generace. Káčeli deštné pralesy, plíce Země, za pouhých 30 let vykáceli celou polovinu, tím snižovali i zásobárnu vody, vyhnulo mnoho živočišných druhů, byla narušena cirkulace kyslíku v atmosféře, docházelo k erozím půdy. Intelrobe, to nedává smysl, proč by se lidstvo samo chtělo zahubit? Copak neměli pud sebezáchovy? Intelrobe: Lidé v té době ještě neprošli transformací, dokázali pud sebezáchovy potlačit. No ale přesto, proč ho potlačovali? Intelrobe: z důvodu ekonomického profitu. Tehdy bylo lidstvo ještě na materiální úrovni. Jejich cílem bylo shromažďování majetku, podobně jako u již vyhynulých druhů křečků, syslů a dalších živočichů, kteří si schovávali permanentně své zásoby, a to i v takovém množství, že je nemohli sami spotřebovat. No tak, když je nemohli ani sami spotřebovat, nevedlo je to k tomu, aby shromažďovali méně? Intelrobe: Naopak. Sice byla větší část lidstva materiálně chudá, ale ani ty přebytky nevedly jejich vlastníky k tomu, aby se s nimi rozdělili. Radši je sami spotřebovávali a ničili se tak mnohými tzv. civilizačními nemocemi. Současně umíralo každých pět vteřin na planetě Zemi jedno dítě z důvodu hladu. No to už mi nedává vůbec žádný smysl! Intelrobe: V polovině 21. století hrozilo, že lidstvo vyhyne zcela, a nejen lidstvo. Jak jsem říkal, byla to zároveň doba plastová a ta zase stála za sebedestrukci organismu. Zamořovali planetu plastovými lahveňmi a dalším plastovým odpadem, do půdy i do vody se tak dostávaly mikroplasty, procházely

buněčnými membránami všech živých organismů. A i celé kusy plastů v sobě měli ptáci a ryby.

Za pouhých 50 let lidé plasty zamořili celou planetu, již nebylo místo na Zemi, kde by se plasty a mikroplasty nevyskytovaly, i na těch nejdlejších místech byly nalezeny. Jak je to možné? Intelrobe: stačilo, když jeden horolezec vylezl v tehdejší hi-tech oblečení na horu v pustině a z jeho oblečení jich tam ulpěla spousta. Jednoduše řečeno, zamořili jimi celou zemi i vodu. Tak přidali k chemickému znečištění z let předchozích ještě další. To zase nezafungoval ten pud sebezáchovy? Intelrobe: byl opět potlačen – leností, pohodlností a lhostejností. Tedy neochotou dohlédnout důsledky svého jednání s ohledem nejen na planetu Zemi, ale i na vývoj lidstva. Sice se objevily první vlaštovky, jak se tehdy říkalo, když ještě létaly, začali nahrazovat plastové obaly papírovými, dokonce se objevily snahy žít bez obalů vůbec, ale to byli spíše jednotlivci. Objevily se i snahy o zpracování plastů a dokonce i vědecké pokusy, jak z vody mikroplasty opět vytáhnout, ale už bylo pozdě. Plastů bylo čím dále více. Sice již ne v té části planety, která jimi postupně celou Zemi zanesla, ale právě v té části, která jimi byla zaplavena, ale neměla ani prostředky, ani povědomí o tom, jak a hlavně proč je třeba se s nimi vypořádat. To nechápu, neměli informace? Nebyli ještě Intelroboti? Intelrobe: Intelroboti a umělá inteligence první generace sice v té době byla vyvíjena, ale byla, jak se říkalo, když se ještě rodily děti, v plenkách. Děti se rodily? Intelrobe: No, to ještě byla doba, kdy to bylo možné, byť tu schopnost právě v té části planety, která nejvíce spotřebovávala, již lidstvo ztrácelo. Současně ti, kteří žili, chtěli prodloužit svůj život a začalo klonování. Nejdříve orgánů, pro jejich výměnu a následně i lidí. Tak jsou tady někteří již několik staletí. Jako třeba tvoje maminka.

Proto má hluboko v paměti ještě tu dobu rouškovou. A co to tedy bylo? Intelrobe: tehdy zasáhla virová epidemie celou planetu, podobně jako jiné pandemie. Měla jedno epicentrum v části světa, kterému se říkalo: Asie, menšímu celku Čína. Nevědělo se tehdy, jestli se nejedná o únik viru z laboratoře při zkoumání virů netopýrů, či se díky tomu, že tyto živočichy tehdejší lidé v Číně zabíjeli a jedli, přenesl na člověka. Pro mnohé to byla ukázka toho, jak mohou fungovat biologické zbraně. Ty využívali lidé v konfliktních situacích, kterým říkali válka. Válka? Intelrobe: války provázely lidstvo od počátku. Dokonce ve 20. století byly i dvě války světové. Často šlo o to získat větší území, nebo jiný profit, o moc vládnout nad ostatními. Lidstvo mělo ale obdivuhodnou schopnost regenerace, byť za cenu obrovských vlastních ztrát. Po vyčerpání lidských i materiálních sil, když válka skončila, dokázali na mnoha místech planety nejen zase vše obnovit, ale dokonce vybudovat i to, čemu lidé říkali, modernější. Moderní války totiž přinesly jako vedlejší produkt i nové technologie. To vznikly nové technologie díky válkám? Intelrobe: Ne, nové technologie vznikají v laboratořích, ale v době válek byl jejich vývoj paradoxně financován více, proto aby byla získána převaha nad tím, s kým se válčilo. Současně naopak mnohé technologie, které byly vyvinuty v době míru, byly pro válečné účely zneužity. Co třeba? Intelrobe: No kupř. jádro, lidé hledali další zdroje energie a ta byla zneužita v jaderném konfliktu, který zničil ještě to, co na Zemi zbylo. Ještě jsi mi ale stále neřekl, proč se té době virové říkalo doba roušková? Intelrobe: To proto, že lidstvo v době té pandemie přeci jen v sobě našlo ještě zbylý pud sebezáchovy a začalo se chránit před možnou nákazou zakrytím úst a svého dýchacího ústrojí. A tomu, čím se zakrývali, se říkalo roušky. A protože byla zasažena celá planeta a výroba tehdy ještě nebyla robotická, nestihli vyrobit tolik roušek a mnozí si je museli vyrobit sami. V jedné malé zemi, které v té době

říkali Česká republika, tehdy do světa vyslali vzkaz: Moje rouška chrání tebe, Tvoje rouška chrání mě. A pomocí tehdy velmi primitivních strojů jich ušili desetitisíce. Někteří je dokonce šili jako v dobách prehistorických sami. V některých částech planety si lidé pověření ostatními lidmi vládnout – to byl tehdejší systém – uzákonili na čas i nevycházet z domu, říkali tomu karanténa. Byl to čas, kdy lidstvo ještě mělo možnost Zemi zachránit. Měli dost času na přemýšlení, v době karantény a ve stavu tzv. nouze, kterou také vyhlásili, nemohli totiž chodit ani mimo svůj dům. Najednou nevykonávali činnosti, na které byli zvyklí, měli čas. Mohli vymyslet, jak všechny ty výzvy, o kterých jsme mluvili, nově uchopit, jak zachránit planetu. Jenže mnozí se opájeli tehdy nedávno rozšířeným fenoménem sociálních sítí a Internetu, kde trávili konzumací zpráv celé dny a namísto toho, aby je to motivovalo k transformaci, propadali se do deprese – tedy stavu, v němž není člověk schopen ničeho. Sice se objevili ti, kteří k transformaci měli nejbližší, kteří dobrovolně pomáhali, pečovali o nemocné, nosili nákupy těm, kteří nemohli vycházet, vlévali sílu do žil mnohým skleslým osobně i online a v té době také ještě telefonem. Snad víš, co to je. Jenže pak došlo, jak se tehdy říkalo, na lámání chleba – to byl pokrm, který se tehdy jedl. Budeme žít jako předtím? Anebo se pokusíme o záchranu planety i lidstva? Bude naším cílem opět získat a shromažďování? Anebo začneme nový koncept, který by vedl k rovnováze světa v oblasti zdrojů k životu, tak aby hladem neumíraly děti, tak abychom zachránili ekosystém a planetu, tak aby nevymírali další v té době ještě žijící živočichové a také lidé. Znamenalo to začít u sebe, u každého jednotlivce, říci si, co je opravdu důležité a současně tuto vůli promítnout do rozhodování dalších jednotlivců, kteří zastupovali vůli všech při jednáních na úrovni částí planety, kterým říkali kontinenty a celé planety. A jak to dopadlo, víš sám.

Mgr. Hana Tonzarová, Th.D.

Dialog na cestě se stal virtuálním hostem Zory Šimůnkové

Známa básnířka a organizátorka literárních akcí Zora Šimůnková pozvala do svého pravidelného pořadu Večer přiměřených depresí na 14. května 2020 tři básnířky z literárně dramatického klubu Dialog na cestě. Taková setkání s autory se konají pod její taktovkou již téměř osmnáct let. Vzhledem k okolnostem musel tentokrát „večer“ proběhnout ve virtuální podobě. Literátky, které nemohly přijít osobně, proto zvolily formu videonahrávky.

PhDr. Olga Nytrová pozdravila publikum jménem Dialogu na cestě a Pražského klubu spisovatelů. Potom se zamyslela nad jedním z důležitých zdrojů své inspirace, jímž je mytologie. Promluvila o Pegasovi, bájném létajícím orl, o prameni devíti Múz a také o tom, jak, řečeno s Jiřím Kolářem, každý hledáme svou osobní mytologii. Kdo by se rád na mytickém bílém okřídleném koni nevznášel? „Inspirace rozeznává v každé bytosti několik rovin, podvědomí tvůrce se zapojuje a z jeho sil vystávají metafory,“ připomněla. Divákům pak nabídla poezii ze své třicáté knížky Silokřivky na hladině.

Květoslava Salmonová má vztah zejména k poezii, která reflektuje přírodu. Nechybí ovšem ani milostné verše. Píše však i takové, jímž říká „naléhavé“, mají

totiž silný morální apel. Cítíme při jejich poslechu, že autorce záleží na problémech světa. Zajímá se o deštné pralesy a další nepominutelné ekologické otázky. Básnířka se nám svěřila, že v příštím roce, ke svým zimním kulatinám, by ráda vydala svou druhou knížku. V nové básnické sbírce se bude vracet i do vlastního krásného a citově bohatého dětství s rodiči, prarodiči, sestrou a pratetami.

Třetí z vystupujících, RNDr. Markéta Hlasivcová, představila ze sbírky Stranou od zástupů své křesťanské verše, meditativní básně. Přidala na závěr malý rodinný fejton na téma Velikonoce. Text, v němž neschází autorce vlastní jemný ironický humor, nám přibližuje pražskou domácnost se třemi malými temperamentními vnučkami, uzavřenou na rodinné chalupě v čase koronaviru v čtyřgeneračním rušném společenství.

„Virtuální“ setkání básnířek v domácím prostředí sestříhal, zvukově upravil a svou hudbou doplnil Ing. Václav Strachota. Video pro potěšení diváků doplnil i veselým záběrem mávajících skupiny účastníků jednoho z karlínských setkání. Celý Večer přiměřených depresí č. 189 můžete zhlédnout na YouTube.

Ing. Václav Strachota

Vzpomínková akce

Bitvy u Sudoměře, u Mladé Vožice, u Melechova a u Poříčí nad Sázavou

(25. 3. 1420-20. 5. 1420)

600 let výročí

VZPOMÍNKOVÁ AKCE

neděle 21. 6. 2020

kostel svatého Jana Křtitele Na Prádle, Říční 6, Praha 1 – Malá Strana

Program:

10:00-11:00 hodin

Bohoslužba

Mgr. Jan Židlický, farář Církve československé husitské

11:00-12:00 hodin

Přednáška o husitských bitvách u Sudoměře, u Mladé Vožice, u Melechova
a u Poříčí nad Sázavou (25. 3. 1420-20. 5. 1420)

JUDr. Miroslav Houška

